

ВІДОМОСТІ
про самооцінювання освітньої програми

Заклад вищої освіти	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Освітня програма	1250 Історія та археологія
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	032 Історія та археологія

Відомості про самооцінювання є частиною акредитаційної справи, поданої до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти для акредитації зазначеної вище освітньої програми. Відповідальність за підготовку і зміст відомостей несе заклад вищої освіти, який подає програму на акредитацію.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID	ідентифікатор
ВСП	відокремлений структурний підрозділ
ЄДЕБО	Єдина державна електронна база з питань освіти
ЄКТС	Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система
ЗВО	заклад вищої освіти
ОП	освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про ЗВО (ВСП ЗВО)

Реєстраційний номер ЗВО у ЄДЕБО	61
Повна назва ЗВО	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Ідентифікаційний код ЗВО	02071240
ПІБ керівника ЗВО	Петришин Роман Іванович
Посилання на офіційний веб-сайт ЗВО	www.chnu.edu.ua

2. Посилання на інформацію про ЗВО (ВСП ЗВО) у Реєстрі суб'єктів освітньої діяльності ЄДЕБО

<https://registry.edbo.gov.ua/university/61>

3. Загальна інформація про ОП, яка подається на акредитацію

ID освітньої програми в ЄДЕБО	1250
Назва ОП	Історія та археологія
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	032 Історія та археологія
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Магістр
Тип освітньої програми	Освітньо-професійна
Вступ на освітню програму здійснюється на основі ступеня (рівня)	Бакалавр
Структурний підрозділ (кафедра або інший підрозділ), відповідальний за реалізацію ОП	Факультет історії, політології та міжнародних відносин
Інші навчальні структурні підрозділи (кафедра або інші підрозділи), залучені до реалізації ОП	Кафедра історії України, кафедра Всесвітньої історії
Місце (адреса) провадження освітньої діяльності за ОП	м. Чернівці, вул. Кафедральна, 2
Освітня програма передбачає присвоєння професійної кваліфікації	<i>не передбачає</i>
Професійна кваліфікація, яка присвоюється за ОП (за наявності)	<i>відсутня</i>
Мова (мови) викладання	Українська
ID гаранта ОП у ЄДЕБО	85048
ПІБ гаранта ОП	Боднарюк Богдан Михайлович
Посада гаранта ОП	доцент
Корпоративна електронна адреса гаранта ОП	b.bodnariuk@chnu.edu.ua
Контактний телефон гаранта ОП	+38(066)-185-32-19
Додатковий телефон гаранта ОП	<i>відсутній</i>

Форми здобуття освіти на ОП	Термін навчання
заочна	1 р. 5 міс.
очна денна	1 р. 5 міс.

4. Загальні відомості про ОП, історію її розроблення та впровадження

Освітньо-професійна програма підготовки другого (магістерського) рівня вищої освіти в Чернівецькому національному університеті за спеціальністю 032 – Історія та археологія (далі – ОП), розроблена відповідно до Закону України «Про вищу освіту».

Вперше питання щодо впровадження ОП за спеціальністю 032 «Історія та археологія» в університеті постало після появи Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII; Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII (зі змінами).

Відповідно, в квітні 2017 р. було проведено міжкафедральне засідання, на якому було вирішено розробити відповідну ОП для спеціальності 032 «Історія та археологія». Робоча група на чолі з гарантом розробили проект ОП, який був обговорений та узгоджений зі здобувачами вищої освіти та роботодавцями.

30 червня 2017 р. дана ОП була затверджена вченою радою ЧНУ та введена в дію з 3 липня 2017 р., Наказ № 162а від 03.07.2017 р. Як наслідок, розпочалось її впровадження.

В лютому 2021 р. у зв'язку з появою Проекту Стандарту для другого рівня вищої освіти за спеціальністю 032 «Історія та археологія» було переглянуто та проаналізовано ОП і внесено ряд змін у дисципліни обов'язкового та вільного вибору.

Викладання історії в ЧНУ здійснюється з 1940 р., після його реорганізації. З початку діяльності факультету тут діяло три кафедри: історії СРСР, історії Стародавнього світу і Середніх віків та Нової і Новітньої історії. З 2003 р. факультет очолює проф. О.В. Добржанський.

З 2005 р. факультет змінив свою назву на «Факультет історії, політології та міжнародних відносин», на якому діє 6 кафедр: історії України; всесвітньої історії; політології та державного управління; міжнародних відносин; міжнародної інформації; сучасних іноземних мов та перекладу.

Навчальну та наукову діяльність на факультеті здійснює професорсько-викладацький колектив у складі 74 чол., у т.ч. 18 докторів наук, проф., 54 кандидатів наук доц. та асист. З них 7 докторів наук і 27 кандидатів наук забезпечують підготовку бакалаврів та магістрів за спеціальністю «Історія та археологія».

ОП підготовки фахівців другого рівня за спеціальністю 032 – Історія та археологія визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть почати навчання за ОП, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також – очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен володіти здобувач другого освітнього рівня вищої освіти.

Обсяг освітньої складової ОП складає 90 кредитів ЄКТС, що повністю узгоджено із ЗУ «Про вищу освіту».

5. Інформація про контингент здобувачів вищої освіти на ОП станом на 1 жовтня поточного навчального року у розрізі форм здобуття освіти та набір на ОП (кількість здобувачів, зарахованих на навчання у відповідному навчальному році сумарно за усіма формами здобуття освіти)

Рік навчання	Навчальний рік, у якому відбувся набір здобувачів відповідного року навчання	Обсяг набору на ОП у відповідному навчальному році	Контингент студентів на відповідному році навчання станом на 1 жовтня поточного навчального року		У тому числі іноземців	
			ОД	З	ОД	З
1 курс	2020 - 2021	8	5	3	0	0
2 курс	2019 - 2020	20	13	7	0	0

Умовні позначення: ОД – очна денна; ОВ – очна вечірня; З – заочна; Дс – дистанційна; М – мережева; Дл – дуальна.

6. Інформація про інші ОП ЗВО за відповідною спеціальністю

Рівень вищої освіти	Інформація про освітні програми
початковий рівень (короткий цикл)	програми відсутні
перший (бакалаврський) рівень	29245 Історія та археологія
другий (магістерський) рівень	1250 Історія та археологія
третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень	38595 Історія та археологія

7. Інформація про площі приміщень ЗВО станом на момент подання відомостей про

самооцінювання, кв. м.

	Загальна площа	Навчальна площа
Усі приміщення ЗВО	123317	35686
Власні приміщення ЗВО (на праві власності, господарського відання або оперативного управління)	110867	32387
Приміщення, які використовуються на іншому праві, аніж право власності, господарського відання або оперативного управління (оренда, безоплатне користування тощо)	11186	3299
Приміщення, здані в оренду	1264	0

Примітка. Для ЗВО із ВСП інформація зазначається:

- щодо ОП, яка реалізується у базовому ЗВО – без урахування приміщень ВСП;
- щодо ОП, яка реалізується у ВСП – лише щодо приміщень даного ВСП.

8. Документи щодо ОП

Документ	Назва файла	Хеш файла
Освітня програма	<i>ОПО о32 МАГІСТРИ 2021 Р..pdf</i>	lp149lGTi6CykEbAWtdj339dhd5nR1xAdsNJEvXgTk=
Навчальний план за ОП	<i>Навчальний план. о32. магістри. 2021.pdf</i>	dEBoz6h+F9o2jUycYE89qsqdl6n2G38MYt2IOAUB8Ds=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Котляров П. Київ.pdf</i>	TWCvZOkrfAe+CRLCGU5tXLe3SFe98w74SZNowbWZoTg=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Пушкова О. Охорона культ. спад..pdf</i>	ZG2otXfVm3Ly/CkWp8BZ13DQwwrVNvMmcmcyjBWLtUk=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Кіцул І. Обл.худ.музей..pdf</i>	hDs1abU5ebCZZfZwYS6reg3Tk78UCKxlt1UGu1eBiMY=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Білянін Г. ІПОЧО..pdf</i>	rFTzHGR2nypdYTtJPgiPSFBi4n/UipID4oWJWQmCaAA=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Войтович Л. Львів.pdf</i>	WBCnh1rJf7otki5fWyT6YT1Yb26rahE+pryJO2kaNY=

1. Проектування та цілі освітньої програми**Якими є цілі ОП? У чому полягають особливості (унікальність) цієї програми?**

Метою ОП є надати високоякісну університетську освіту, яка базується на принципах гуманізації та толерантності, демократичності, практичності і прагматичності, неперервності й варіативності, адаптивності та оптимальності. Сформувати професійну готовність до самостійної науково-дослідницької та викладацької діяльності, вдосконалення знань іноземної мови і методики викладання, орієнтованих на професійну діяльність, формування компетентностей, необхідних для успішної науково-дослідної та педагогічної роботи у вищій школі; виробляти у здобувачів вищої освіти здатність до свідомої й ефективної діяльності у глобалізованому інформаційному суспільстві, в умовах зростаючої комунікативності життя та інформаційної насиченості середовища життєдіяльності, навчити здобувачів вищої освіти вчитися протягом усього життя. Ця мета узгоджена зі стратегією ЧНУ <https://drive.google.com/file/d/oB1ffAraX3KANTThWYkpqR3FMNkRXVVMxRlZZczl1d2ZVdEZZ/view> ОП підготовлена із врахуванням потреб здобувачів вищої освіти, які навчаються та роботодавців. Програма виконується в активному дослідницькому середовищі. Ознакою унікальності ОП є те, що Буковина – це полікультурний регіон, а тому при формуванні дисциплін вільного вибору враховується даний фактор (зокрема – мовний).

Підбір змісту програми відповідає таким напрямом: гуманізація освіти, осучаснення і адаптація до нових умов розвитку освітнього процесу та потреба полікультурного і поліетнічного середовища

Продемонструйте, із посиланням на конкретні документи ЗВО, що цілі ОП відповідають місії та стратегії ЗВО

Цілі ОП узгоджуються з місією ЧНУ, зокрема у тому, що дана програма реалізується через розвиток системи освіти та наукової діяльності шляхом підготовки високопрофесійних фахівців, які відповідають наявним і майбутнім суспільним потребам та є конкурентоспроможними на ринку освітніх і наукових послуг України та світу. Дана ОП формує активних толерантних людей з високими духовними якостями, які здатні до саморозвитку і самовдосконалення, вміють активно діяти в умовах ринкової економіки та соціального партнерства. В ОП враховується розвиток наукових пріоритетів, наукових шкіл, інноваційної складової програми з метою підготовки

конкурентоспроможних фахівців у галузі освіти

<https://drive.google.com/file/d/oB1ffAraXzKANTThWYkpqR3FMNkRXVVMxRlZZczl1d2ZVdEZZ/view>

Програма передбачає низку стратегічних завдань: забезпечувати підготовку висококваліфікованих фахівців, спроможних постійно навчатися упродовж життя, здатних до саморозвитку і самовдосконалення; виробляти у здобувачів здатність до свідомої й ефективної діяльності у глобалізованому інформаційному суспільстві, в умовах зростаючої комунікативності життя. Це цілком співпадає з цілями ОП, де акцент робиться на формуванні та розвитку професійних компетентностей у сфері гуманітарної науки.

ОП розроблена також у відповідності до етичного кодексу ЧНУ, який регулює рівність доступу до освіти незалежно від раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань.

https://drive.google.com/file/d/1CB4AIMVXSAykF_CepI-k98GPc9E8KznQ/view

Опишіть, яким чином інтереси та пропозиції таких груп заінтересованих сторін (стейкхолдерів) були враховані під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП:

- здобувачі вищої освіти та випускники програми

При розробці Освітньої програми та навчального плану спеціальності «Історія та археологія» в першу чергу враховувались рекомендації здобувачів другого (магістерського) рівня та випускників першого (бакалаврського) рівня спеціальності «Історія та археологія». Зокрема, було враховано пропозицію внести в навчальний план дисципліни, які стосуються використання інтерактивних технологій та інтернет-ресурсів для створення якісних проєктів, а також дисципліни, які покращать навички роботи з різними видами історичних та археологічних джерел. При ЧНУ діє «Центр забезпечення якості вищої освіти та організації освітнього процесу», який проводить моніторинги та різного роду анкетування, які показують картину якості освітнього процесу, рівень задоволеності здобувачів якістю навчання та викладання тощо. Також на факультеті проводиться власні анонімні анкетування серед здобувачів даної спеціальності з метою покращення освітнього процесу. Результати всіх анкетувань враховуються під час розробки навчальних планів та для вдосконалення ОП.

Здобувачі вищої освіти мають можливість у вільному доступі ознайомитись з тематикою магістерських робіт, переліком курсів, які пропонує програма, а також компетентностями, які забезпечує ОП. Вони мають можливість взяти участь у засіданнях кафедр та внести пропозиції щодо читання вибіркового курсів, які необхідні для їхнього навчання.

- роботодавці

ОП передбачає підготовку фахівців, здатних розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері історії та/або археології у процесі навчання, проведення досліджень та/або здійснення інновацій, що характеризуються комплексністю умов і вимог

Роботодавцями для даної ОП в першу чергу виступають: Департамент освіти і науки Чернівецької обласної ради, Управління освіти Чернівецької міської ради, Відділ охорони культурної спадщини Чернівецької міської ради, Державний архів Чернівецької області, Чернівецький обласний художній музей.

Під час формулювання цілей і програмних результатів навчання враховується думка роботодавців, які періодично висловлюють пропозиції для покращення якості освітнього процесу. Вони беруть участь у міжкафедральних засіданнях, де здійснюється оцінка якості ОП та обговорюються шляхи її підвищення, дають письмові офіційно завірених рецензії на програму. Зокрема, директор Державного архіву Чернівецької області вніс пропозицію додати до ОП дисципліни, які б забезпечували навички роботи в архівах з різними видами документів. Директор обласного художнього музею внесла пропозицію додати до ОП предмети, які б забезпечували навички застосування цифрових технологій у роботі з музейними експонатами, що дозволить збільшити популяризацію історичних знань

- академічна спільнота

Академічна спільнота підтримує діяльність факультету історії, політології та міжнародних відносин щодо впровадження інновацій в практику реалізації ОП «Історія та археологія» і залучення для цього відповідних фахівців. Зокрема, до проведення аудиторних занять залучені професіонали-практики: заст. директора з науково-методичної роботи Інституту післядипломної педагогічної освіти Чернівецької області к.і.н., Богачик Т.С., директор філософсько-правового ліцею, учитель-методист, спеціаліст вищої категорії Сігітов А.І. Також до проведення окремих практичних занять долучається старший науковий співробітник Чернівецької філії Інституту модернізації змісту освіти МОН України к.і.н. Дугчак І.Г.

Учасники академічної спільноти, викладачі профільних кафедр, науково-методична рада факультету залучені до процедури внутрішнього забезпечення якості ОП: здійснюють реалізацію освітніх компонентів програми, беруть участь в її обговоренні на засіданнях кафедр та Вченої ради.

Забезпечена система консультації з викладачами Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника, Кам'янець-Подільського національного університету ім. І. Огієнка, Волинським національним університетом імені Лесі Українки, Львівського національного університету ім. Іван Франка, Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Національного університету цивільного захисту України (Харків).

При розробці ОП робоча група отримала від окремих науковців позитивні рецензії та рекомендації.

- інші стейкхолдери

Під час формування цілей та програмних результатів навчання ОП, а також у процесі її подальшого вдосконалення залучались профільні спеціалісти, зокрема, представники органів місцевої влади (голова Чернівецької ОДА – к.і.н. Осадчук С.Д., секретар Виконавчого комітету Чернівецької міської ради – к.і.н., доц. Добржанський С.О.), які

зацікавлені у підготовці висококваліфікованих кадрів, які будуть забезпечувати якісну освіту в регіоні. Одними з найактивніших стейкхолдерів у розрізі даного питання виступають: Департамент освіти і науки Чернівецької обласної ради (Цуркан Л. П.); Управління освіти Чернівецької міської ради (Ткачук І.Я.) та Управління державної служби якості освіти у Чернівецькій області (Палійчук О.М.). З їх представниками проводились консультації щодо втілення практичної складової ОП (асистентська (педагогічна) практика та науково-дослідницька практика) і можливостей подальшого працевлаштування.

Продемонструйте, яким чином цілі та програмні результати навчання ОП відбивають тенденції розвитку спеціальності та ринку праці

При розробці ОП було враховано вимоги законодавства та особливості регіонального розвитку. Таким чином, ОП передбачає поглиблену, фундаментальну, спеціалізовану та практичну підготовку здобувачів вищої освіти в галузі освіти та науки. Наявні дисципліни є важливими у вирішенні багатьох політичних та суспільних проблем, особливо – їх вивчення необхідне в нашому регіоні (Північна Буковина), який є багатонаціональним та мультикультурним. В результаті навчання за ОП здобувач набуває глибокі знання зі спеціальності, оволодіває етикою та методологією історичного дослідження, принципами доказової історії.

ОП передбачає підготовку фахівців, здатних розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері історії та/або археології, з критичним мисленням, самостійно приймати необхідні рішення.

Ринок праці потребує таких висококваліфікованих науковців та викладачів. ФППМВ – єдиний в Чернівецькій області готує фахівців означеної спеціальності.

За офіційними даними Реєстру суб'єктів освітньої діяльності департаменту освіти і науки в Чернівецькій обл., на початок 2020–2021 н.р. в обл. функціонує 28 навчальних закладів II–IV рівня акредитації, у яких вивчають історію. У Чернівецькій обл. на державному обліку та під охороною перебуває 1771 пам'ятка історії та культури, з них – 467 пам'яток археології, 534 – історії, 76 – монументального мистецтва, 694 – архітектури, містобудування. Всі вони потребують якісних фахівців зі спеціальності 032 «Історія та археологія».

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано галузевий та регіональний контекст

На регіональному рівні підготовка фахівців з даної освітньої програми відповідає одному з базових напрямів соціально-економічного розвитку Чернівецької області, що передбачено, зокрема, у «Стратегічному плані розвитку Чернівецької області на період до 2027 р.».

<https://bukoda.gov.ua/storage/app/sites/23/uploaded-files/strategia-chernivetska-2027.pdf>

У документі Чернівці розглядаються як центр інтелектуально-освітньої діяльності, а також – туристичної індустрії області, який пропонуватиме якісні освітні та конкурентоспроможні управлінські й менеджерські послуги, оскільки регіон багатий на пам'ятки історії та культури (автентичні історичні пам'ятки української, австрійсько-німецької, румунської, польської, молдавської, єврейської, турецької та ін. культур).

Зокрема, в Стратегії передбачені такі заходи: розробка та виконання регіональних (комплексних) галузевих освітніх програм; впровадження інноваційних технологій в освітній процес; активізація науково-дослідної роботи закладів вищої освіти; збереження та розвиток наукового потенціалу області; збереження культурно-духовної спадщини; розвиток умов для патріотичного і культурного виховання населення.

З урахуванням регіональної специфіки та зважаючи на Стратегію, в даній ОП передбачено ряд дисциплін, які забезпечать теоретичну та практичну підготовку виконання цих завдань майбутніми науковцями та викладачами. Також регіональний контекст враховується при направленні здобувачів на практику, з метою їх подальшого працевлаштування.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано досвід аналогічних вітчизняних та іноземних програм

При розробці ОП враховано власний досвід підготовки кадрів вищої кваліфікації, зокрема, наступні документи: «Статут ЧНУ», «Стратегічний план розвитку ЧНУ на 2019–2026 роки», «Етичний кодекс ЧНУ».

Також при розробці ОП університетом враховано досвід Прикарпатського національного університету імені В.Стефаніка, де гарант програми (Боднарюк Б.М.) та представники групи забезпечення проходили планове наукове стажування на кафедрах: історії України та методики викладання історії (зав.каф. Райківський І.Я.); всесвітньої історії (зав. каф. Жерноклеєв О. С.), зокрема, було враховано досвід регіоналізації. Також при розробці ОП було враховано досвід Львівського національного університету ім.І.Франка, зокрема, у визначенні професійних компетентностей та запровадженні іноземної мови за професійним спрямуванням; крім того – досвід Київського національного університету, зокрема, введення в ОП дисциплін, які забезпечують теоретичні знання та практичні навички роботи із різними видами археологічних джерел, опанування навичок опрацювання масових категорій археологічного матеріалу.

Також перейнято досвід іноземних закладів-партнерів (Сучавський університет «Штефан чел Маре», Жешувський університет, Університет Аугсбурга), зокрема, широкий перелік дисциплін самостійного вибору, які враховують потребу в отриманні практичних навичок у здобувачів вищої освіти, а також – практика залучення здобувачів до наукових проєктів.

Продемонструйте, яким чином ОП дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти

Стандарт вищої освіти за спеціальністю затверджений 31 травня 2021 р., тому основні вимоги Стандарту відображені в новій редакції ОПП.

Відповідно до Стандарту в оновленій ОП 2021 р. внесені всі вимоги.

1) Обсяг кредитів ЄКТС становить 90, що відповідає вимогам; 2) Обсяг практик згідно зі Стандартом не повинен бути менше 6 кредитів ЄКТС, в даній ОП він становить 14 кредитів ЄКТС; 3) Мінімум 35% обсягу освітньої програми має бути спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю, визначених Стандартом вищої освіти, відповідно, в даній ОП всі дисципліни обов'язкового циклу забезпечують ряд загальних та фахових компетентностей. Відповідно Стандарту – 37,53% від загального обсягу ОП спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних компетентностей; зокрема, 38,8% – загальні компетентності, 36,27% – спеціальні компетентності.

4) Перелік загальних та спеціальних компетентностей повністю відповідає Стандарту.

5) Програмні результати навчання повністю відповідають Стандарту. Зокрема,

ПРН 1 забезпечують такі ОК – ОК 2, ОК 4, ОК 5, ОК 6, ОК 7, ОК 8, ОК 10

ПРН 2 забезпечують такі ОК – ОК 3, ОК 4, ОК 5, ОК 6, ОК 7, ОК 12, ОК 14, ОК 16

ПРН 3 забезпечують такі ОК – ОК 8, ОК 9, ОК 13.

ПРН 4 забезпечують такі ОК – ОК 1, ОК 2, ОК 7, ОК 11, ОК 12, ОК 13, ОК 14, ОК 15, ОК 16.

ПРН 5 забезпечують такі ОК – ОК 4, ОК 5, ОК 6, ОК 7, ОК 10, ОК 11, ОК 12, ОК 13, ОК 16.

ПРН 6 забезпечують такі ОК – ОК 9, ОК 11.

ПРН 7 забезпечують такі ОК – ОК 1, ОК 2, ОК 3, ОК 4, ОК 6, ОК 8, ОК 10, ОК 15.

ПРН 8 забезпечують такі ОК – ОК 7, ОК 9, ОК 12, ОК 16.

ПРН 9 забезпечують такі ОК – ОК 1, ОК 2, ОК 3, ОК 11, ОК 14, ОК 15.

6) Форма атестації – кваліфікаційна робота, що відповідає вимогам Стандарту.

7) Об'єкти предметної області відповідно до Стандарту – минуле людства, зокрема, України та інших країн, в усіх його проявах – виступають об'єктами вивчення нормативних базових професійних дисциплін.

8) Ціль навчання згідно зі Стандартом – підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері історії та/або археології. Дана ціль досягається завдяки вивченню в логічній послідовності основних та вибіркових дисциплін, зокрема, таких як: «Основи наукових досліджень», «Дискусійні питання в сучасній історичній науковій парадигмі», «Проблеми сучасної української історіографії на зламі ХХ-ХХІ ст.», «Міфотворчість у вітчизняній історичній науці», «Інтерактивні й цифрові технології в історичних дослідженнях та викладанні історії» та практичною складовою.

Якщо стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній, поясніть, яким чином визначені ОП програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня?

ОП відповідає 7 рівню НРК і передбачає «Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань, і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичного осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань».

Відповідно до НРК, ОП другого рівня вищої освіти забезпечує формування у здобувачів таких умінь та навичок: Здатність здійснювати історичні й археологічні дослідження з визначеної тематики, в тому числі використовуючи методологічний інструментарій інших гуманітарних і соціальних наук; Здатність презентувати та обговорювати результати досліджень і професійної діяльності; Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах фахової передвищої та вищої освіти, наукових установах; Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня.

ОП забезпечує такі програмні компетенції: аналізувати теоретичні та методологічні проблеми сучасної історичної науки; критично оцінювати стан проблеми та результати останніх досліджень; здійснювати рецензування, коментування, анотації наукових, науково-популярних, освітніх та публіцистичних текстів, які стосуються питань історії та археології; розробляти й реалізовувати історичні та міждисциплінарні проекти з урахуванням сучасних методологічних підходів; планувати і виконувати наукові дослідження; аналізувати результати, робити висновки; здійснювати експертизу пам'яток історії, археології та культури з метою їхньої охорони та можливого подальшого використання; здійснювати викладацьку діяльність у закладах вищої освіти на основі сучасних освітніх технологій, а також принципів і практик європейських країн.

Дані компетентності забезпечують як обов'язкові дисципліни, так і дисципліни вільного вибору. Всі програмні результати узгоджуються зі Стандартом другого (магістерського) рівня вищої освіти для спеціальності 032 Історія та археологія.

Згідно з НРК здобувачі здобувають ряд компетентностей, які забезпечать практичну реалізацію набутих знань: Здатність працювати автономно; Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт; Здатність презентувати та обговорювати результати досліджень і професійної діяльності; Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах фахової передвищої та вищої освіти, наукових установах; Здатність працювати в міжнародному контексті і реалізовувати спільні проекти з європейськими та євроатлантичними інституціями; Здатність використовувати сучасні цифрові інструменти і технології для проведення досліджень та професійної діяльності; Усвідомлення принципів академічної доброчесності та норм професійної етики.

Набуття даних компетентностей забезпечується практиками, які є обов'язковими для проходження, це такі як: асистентська (педагогічна) практика та науково-дослідницька практика.

2. Структура та зміст освітньої програми

Яким є обсяг ОП (у кредитах ЄКТС)?

Яким є обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності)?

66

Який обсяг (у кредитах ЄКТС) відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти?

24

Продемонструйте, що зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)?

Всі освітні компоненти ОП, як нормативні, так і вибіркові, повністю відповідають предметній області спеціальності 032 Історія та археологія.

ОП базується на оволодінні здобувачами вищої освіти ґрунтовними знаннями в галузі історії та археології, зі здатністю до застосування цих знань у сфері гуманітарних наук, у тому числі – з використанням сучасних інформаційних технологій і систем в науковій та викладацькій діяльності

Предмети обов'язкового блоку професійної підготовки, такі як: «Проблеми сучасної української історіографії на зламі ХХ-ХХІ ст.», «Міфотворчість у вітчизняній історичній науці», «Дискусійні питання в сучасній історичній науковій парадигмі», «Європейська грантова система підтримки наукових досліджень та академічних обмінів», «Основи наукових досліджень», «Інтерактивні й цифрові технології в історичних дослідженнях та викладанні історії», «Охорона та збереження культурної спадщини в Україні: проблеми та перспективи», «Іноземна мова» – передбачають оволодіння здобувачами теоретичними і практичними знаннями з історії та археології, критично оцінювати стан проблеми та результати останніх досліджень, планувати і виконувати наукові дослідження, застосовувати у професійній діяльності сучасні цифрові інструменти, здійснювати експертизу пам'яток історії, археології та культури з метою їхньої охорони та можливого подальшого використання. Опанування іноземної мови необхідне для можливості ознайомлюватись з іноземними джерелами та практиками зарубіжних закладів освіти, а також підсилить здатність працювати в міжнародному контексті і реалізовувати спільні проекти з європейськими та євроатлантичними інституціями та працювати в міжнародному контексті.

В ОП передбачений цикл дисциплін загальної підготовки; зокрема, туди входять такі предмети, як: «Педагогіка та психологія вищої школи», «Методика викладання фахових дисциплін у вищій школі», які дають змогу оволодіти знаннями та навиками, які необхідні, щоб здійснювати науково-педагогічну та викладацьку діяльність у закладах фахової передвищої та вищої освіти, наукових установах на основі сучасних освітніх технологій, а також принципів і практик європейських країн.

Дисципліни вільного вибору здобувача, такі як: «Предмет та зображення: образи й речові джерела в історичному дослідженні», «Усна історія: методологія та методи дослідження», «Сучасна освітня ситуація та ефективне навчання лідерству» формують здатність виявляти та досліджувати історичні й археологічні джерела різних видів, використовувати методологічний інструментарій інших гуманітарних і соціальних наук, усвідомлювати принципи академічної доброчесності та норми професійної етики.

Також передбачено два види практик, які відповідають даній спеціальності: асистентську (педагогічну) та науково-дослідницьку. Дані практики сприяють розвитку навичок здійснювати викладацьку діяльність у закладах вищої освіти на основі сучасних освітніх технологій, здатність розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти

Яким чином здобувачам вищої освіти забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії?

Можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії регламентується у «Положенні про порядок реалізації студентами ЧНУ права на вибір навчальних дисциплін»

<https://drive.google.com/file/d/18ToSVjeAfalvJrEnY189vLEUAFS9HKFD/view>

Навчальні дисципліни за вибором здобувача вищої освіти вводяться в ОП з метою задоволення освітніх і кваліфікаційних потреб здобувачів, посилення їх конкурентоспроможності на ринку праці. Частка таких дисциплін «за вибором» у ОП «Історія та археологія» складає 24 кредити ЄКТС від загального обсягу ОП в 90 кредитів, що становить 26,64%. Обрати предмет здобувачі вищої освіти можуть через онлайн-ресурс в декілька етапів або написавши відповідну заяву. На вибір здобувачів пропонуються лише дисципліни, навчальні програми і робочі навчальні програми, які розроблені у відповідності до вимог Закону України «Про вищу освіту» та пройшли в установленому в університеті порядку процедури рецензування і затвердження.

Можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії також регулюється: «Положенням про організацію освітнього процесу в ЧНУ» https://drive.google.com/file/d/14PoxHnt_u7rPqGbGu3cccWyTRXbI5-Gg/view та «Положенням про індивідуальний графік навчання студентів у ЧНУ»

<https://drive.google.com/file/d/1UVH04IuHNTjxKlORWq6w2IJRSVSl9SXq/view>.

Яким чином здобувачі вищої освіти можуть реалізувати своє право на вибір навчальних дисциплін?

ОП «Історія та археологія» містить два блоки вибіркового блоку дисциплін: вибірковий блок 1 з циклу дисциплін загальної підготовки; вибірковий блок 2 з циклу дисциплін професійної підготовки.

Вибір здобувачами вибіркового блоку навчальних дисциплін регламентується «Положенням про порядок реалізації студентами ЧНУ права на вільний вибір навчальних дисциплін» від 22.04.2019р.

<https://drive.google.com/file/d/13prn9syKnGIqOak8uQ7OsX7JXu7ydfXC/view>

Дисципліни здобувачі обирають у період весняного семестру (лютий-квітень), який передує навчальному року, в котрому передбачене їх вивчення. Єдиний для університету графік затверджується розпорядженням ректора/

першого проректора.

Згідно з Положенням, процедура вибору здобувачами навчальних дисциплін включає шість етапів: 1) ознайомлення із порядком, термінами та особливостями запису і формування груп для вивчення навчальних дисциплін вільного вибору в ЧНУ; 2) ознайомлення із переліками дисциплін й блоків (пакетів) вибору та силабусами, які пропонуються за програмою, за якою вони навчаються; 3) запис на вивчення навчальних дисциплін (пакетів, блоків тощо) здійснюється за затвердженим графіком в ЧНУ з чітко визначеним терміном, але тривалість етапу не може перевищувати два тижні; 4) опрацювання заяв здобувачів, перевірка контингенту здобувачів і попереднє формування груп на вивчення вибіркового дисциплін. За результатами етапу здобувачі, вибір яких не може бути задоволений з причин, зазначених у Положенні, повідомляється про відмову (із зазначенням причини) і пропонується зробити вибір зі скорегованого переліку. 5) повторний запис здобувачів на вивчення навчальних дисциплін здійснюється за правилами, наведеними вище. Тривалість – тиждень; 6) остаточне опрацювання заяв здобувачів здійснюється відповідальними працівниками груп забезпечення навчального процесу; після перевірки і погодження обрані здобувачами дисципліни вносяться ними до їх індивідуальних планів, а списки груп і мобільних груп подаються на затвердження до відповідно делегованих повноважень гаранту ОП/відповідальному за ОП. Тривалість етапу – не більш ніж тиждень. Копії затверджених списків груп спеціалізацій (профілів) і мобільних груп подаються до навчального відділу.

Для того щоб здобувачі краще зорієнтувались, яку дисципліну їм обрати, викладачі, які забезпечують викладання певної дисципліни, роблять презентацію свого курсу: зустрічаються зі здобувачами і коротко розповідають про особливості дисципліни і яких компетентностей можна досягти при її вивченні.

Здобувачі першого року навчання обирають вибірково дисципліну протягом першого тижня навчання осіннього семестру.

Вивчення тієї чи іншої дисципліни може проходити як на відповідних кафедрах факультету історії, політології та міжнародних відносин, так і на інших кафедрах ЧНУ

Опишіть, яким чином ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності

В даній ОП передбачено 2 види практики – навчальна: науково-дослідницька та виробнича, й асистентська (педагогічна) практика. Практична підготовка належить до обов'язкових компонентів освітньої програми; на неї відведено 14 кредитів, що складає 15,5 % від їх загального обсягу. Порядок проведення практик регламентується Положенням про проведення практики здобувачів вищої освіти ЧНУ

<https://drive.google.com/file/d/1EMTdo9grzwmD6gmLzuThArr1uKS6U2Bj6/view>

Дані практики дозволяють здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності. Базами практик є: ФІПМВ та інші факультети ЧНУ, де вивчають дисципліну «Актуальні питання історії України та української культури».

Зміст практики визначається наскрізною програмою практики, яка розроблена і затверджена відповідно до даної спеціальності. Завдання практики регулюються робочими програмами.

Підсумки практики обговорюються на засіданнях кафедри, а загальні підсумки підводяться на Вченій раді факультету. Корегування змісту практичної підготовки, цілей і завдань здійснюється на основі моніторингу думки здобувачів і роботодавців.

Також для здобувачів необхідними є практичні навички із написання рефератів, статей, кваліфікаційної роботи. Кваліфікаційну роботу здобувачі пишуть на 1-2 (5-6) курсі, попередньо обравши тему і кафедру. Написанням керує науковий керівник. Правила написання кваліфікаційних робіт визначені в «Методичних рекомендаціях щодо написання кваліфікаційних робіт», які затверджені Вченою радою факультету.

Продемонструйте, що ОП дозволяє забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) упродовж періоду навчання, які відповідають цілям та результатам навчання ОП результатам навчання ОП

За період навчання здобувачі набувають низку соціальних навичок, зокрема: здійснювати педагогічну комунікацію на засадах студентоцентрованого підходу, аргументовано пояснювати і репрезентувати навчальний матеріал; проявляти зацікавлення у командній взаємодії, демонструвати самостійність, науковість і відповідальність у розробленні навчально-методичного забезпечення дисциплін, застосовувати набуті знання та вміння з педагогіки та методики для формування критичного мислення, здатність приймати рішення у непередбачуваних умовах, генерувати нові ідеї, працювати в команді, діяти із дотриманням морально-етичних норм, створювати комфортні психологічні відносини в колективі.

Соціальних навичок здобувачі набувають як у процесі аудиторних занять, так і під час практичних занять, а особливо – в процесі асистентської практики. Зокрема, це уміння спілкуватися зі здобувачами, адекватно реагувати на запитання, що стосуються чи не стосуються теми заняття, скеровувати дії великої групи здобувачів, комбінувати власні дії тощо.

Теоретичні знання з соціальних навичок отримують під час навчання таких предметів як: «Педагогіка та психологія вищої школи», «Методика викладання фахових дисциплін у вищій школі».

Також частина здобувачів, які є членами студентської профспілки та студентського парламенту, беруть участь у волонтерській діяльності.

<https://www.facebook.com/hashtag/chnusoctrouble>

<https://studprofkom.cv.ua/>

http://www.chnu.cv.ua/index.php?page=ua/gum_osvita/o2%20stud_parlam

Яким чином зміст ОП ураховує вимоги відповідного професійного стандарту?

Професійний стандарт відсутній

Який підхід використовує ЗВО для співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою)?

Загальний обсяг на даній ОП становить 90 кредитів ЄКТС: по 30 кредитів на семестр. Аудиторні заняття складають у першому семестрі – 17 год., другому – 18 год., третьому – 18. Це дозволяє здобувачам виділити час для самостійної роботи, а також – для написання кваліфікаційної роботи за другим (магістерським) рівнем вищої освіти. Навантаження регулюється відповідним Положенням про форми навчання та організації освітнього процесу в університеті

<http://www.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/scienc/02%20osvitniad/03>

https://drive.google.com/file/d/oB1PzclSOKFQnbnpnU21PS3FHcEU/view?resourcekey=o-KbwLz_oyUIo2QOo8pIoGQA та відповідає вимогам «Закону про вищу освіту».

Відповідно до Положення, обсяг самостійної роботи здобувачів для другого (магістерського) рівня вищої освіти повинен бути в межах 1/3, і не більше 2/3 загальної кількості годин.

Відповідно аудиторне навантаження для здобувачів вищої освіти становить 617 год, що складає 22,85 % від загальної кількості годин; на самостійну роботу відводиться 1628 год, що становить 60,29% (на практичну підготовку відводиться 420 год, що складає 15%).

Однак, при визначенні кількості годин на СР враховується специфіка предметів. Так, для дисципліни циклу загальної та професійної підготовки співвідношення становить 28,52% до 70,51%. Для дисциплін самостійного вибору – 23,88% до 73,33%.

Якщо за ОП здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти, продемонструйте, яким чином структура освітньої програми та навчальний план зумовлюються завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Наразі, за діючою освітньою програмою не передбачена підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти.

В університеті дуальна освіта регулюється «Положенням про впровадження елементів дуальної форми навчання в освітній процес ЧНУ» від 1.07.2020 р.

https://drive.google.com/file/d/1_cEMtri8-6HmaoEaQTfQXpRtz_gCgxa2/view

3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про правила прийому на навчання та вимоги до вступників ОП

http://vstup.chnu.edu.ua/?page_id=80

Поясніть, як правила прийому на навчання та вимоги до вступників ураховують особливості ОП?

Правила прийому розроблені Приймальною комісією університету відповідно до Умов прийому для здобуття вищої освіти в грудні 2020 р., затверджених Наказом Міністерства освіти і науки України № 1274 від 15 жовтня 2020 р. та зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 9 грудня 2020 року за № 1225/35508.

У Правилах прийому до ЧНУ містяться вимоги до вступника стосовно рівня освіти, наявності необхідних документів, що підтверджують цей рівень.

Особа може вступити до університету для здобуття ступеня магістра на основі ступеня бакалавра, магістра чи ОКР спеціаліста, здобутого за іншою спеціальністю (спеціалізацією, напрямом підготовки), за умови успішного проходження вступних випробувань. ЧНУ може встановлювати додаткові вимоги для такої категорії осіб щодо строків навчання, включення додаткових обов'язкових навчальних компонентів до індивідуального навчального плану.

Особи, які вступають до ЧНУ для здобуття ступеня магістра на основі ступеня бакалавра, магістра чи ОКР спеціаліста, здобутого за іншою спеціальністю (іншим напрямом підготовки), можуть зараховуватись на навчання за державним замовленням. Фінансування такого навчання за державним замовленням здійснюється в межах нормативного строку навчання за основним навчальним планом.

В додатку 4 вказано перелік спеціальностей для прийому на навчання для здобуття ступеня магістра. Вступники повинні скласти фаховий іспит з коефіцієнтом 0,7 та іноземну мову з коефіцієнтом 0,3.

Фаховий іспит вступники складають у вигляді тестів.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Визнання результатів навчання, отриманих у інших ЗВО, здобувачам вищої освіти може відбуватися за наступними Положеннями:

Визнання результатів навчання, отриманих у закладах освіти України чи закордоном регулюється: «Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність у ЧНУ»;

https://drive.google.com/file/d/1P2OnxB-_oJfGB8rNEqYr6Df3wb2pac-X/view

«Положенням про порядок переведення, відрахування, поновлення та переривання навчання студентів у ЧНУ».

https://drive.google.com/file/d/1mcLJ7gatWo5UkfZeUJLJ1EL8W_2vWtzx/view

Перезарахування кредитів, які були встановлені під час навчання на інших ОП програмах, здійснюється за рішенням декана факультету/директора інституту на підставі документів про раніше здобуту освіту (додаток до диплома, академічна довідка), витягу із навчальної картки, у разі одночасного навчання за декількома програмами або академічної довідки ЄКТС.

Дана процедура регулюється «Положенням про організацію освітнього процесу в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича»

https://drive.google.com/file/d/1x419wQ3yhhBioazmcm_xUod7zrSsdCVN/view

та «Положенням про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в системі формальної освіти) у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича».

https://drive.google.com/file/d/17hOEulYSU5VKawWIYrKu2dFd5J74P_IQ/view

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)?

Таких прикладів стосовно освітньої програми за спеціальністю 032 Історія та археологія у ЧНУ протягом періоду дії даної ОП не було

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті в ЧНУ регулюється «Положенням про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в системі формальної освіти) у ЧНУ».

https://drive.google.com/file/d/17hOEulYSU5VKawWIYrKu2dFd5J74P_IQ/view

Зокрема, у ньому зазначено, що право на визнання результатів навчання у неформальній освіті поширюється на здобувачів усіх рівнів вищої освіти. Як наслідок, визнання дозволяється для дисциплін, які починають викладатися з другого семестру; поширюється лише на обов'язкові дисципліни ОП, а ЧНУ може визнати результати навчання як додаткові, в обсязі не більше 10% від загального обсягу по конкретній ОП. У «Положенні» детально регламентовано порядок визнання результатів у неформальній освіті. Після звернення здобувача до ректора, створюється фахова комісія, яка визначає метод оцінювання результатів навчання відповідно до робочої навчальної програми. У разі негативного висновку фахової комісії щодо визнання результатів навчання, здобувач має право звернутися з апеляцією до ректора ЧНУ. Апеляційна комісія за результатами розгляду скарги приймає обґрунтоване рішення про повне або часткове задоволення скарги, чи про залишення скарги без задоволення.

Здобувачі ознайомлюються з можливістю отримання неформальної освіти на сайті ЧНУ, а також викладачі окремих предметів повідомляють про можливість отримати перезарахування балів завдяки неформальній освіті.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)?

Таких прикладів на ОП, що акредитується не було.

4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Продемонструйте, яким чином форми та методи навчання і викладання на ОП сприяють досягненню програмних результатів навчання? Наведіть посилання на відповідні документи

Форми та методи навчання і викладання на ОП регулюються «Положенням про організацію освітнього процесу в ЧНУ».

https://drive.google.com/file/d/14PoxHnt_u7rPqGbGu3cccWyTRXbI5-Gg/view

Відповідно до Положення, основними формами навчання є аудиторні: лекції, семінарські, практичні роботи та позааудиторні заняття – самостійна робота, індивідуальні науково-дослідні завдання. Під час проведення занять використовуються такі методи: наочні, практичні, індуктивні і дедуктивні, проблемно-пошукові, методи організації самостійної роботи здобувачів, дослідницько-аналітичні методи, методи контролю і самоконтролю. Поєднання форм та методів забезпечує досягнення результатів у науковій (ПРН 1, ПРН 2, ПРН 3, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 8), і викладацькій сфері діяльності (ПРН 4, ПРН 7, ПРН 8).

Під час викладання використовуються й новітні методи, зокрема: кейс-методи, тренінги індивідуальні і групові, інтерв'ювання, метод проектів, відеозаняття, прес-конференції, круглі столи, брифінги (ОК 1, ОК 2, ОК 6, ОК 9, ОК 12, ОК 13, ОК 14), що відображено в ОП, робочих програмах, силабусах, інформаційному пакеті спеціальності та синхронізовано з результатами навчання в таблиці 3.

Під час дистанційного навчання використовувались онлайн-ресурси, <https://moodle.chnu.edu.ua/course/index.php?categoryid=2>, <https://online.chnu.edu.ua>, онлайн-форуми, відео-лекції на каналі YouTube; зокрема, доц. А. Мінаєв створив власний канал, на якому записані всі лекційні заняття https://www.youtube.com/channel/UCCJfn_YIxbH1BzoFJYhM-aQ

Продемонструйте, яким чином форми і методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання відповідно до результатів опитувань?

Згідно з «Положеннями про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в ЧНУ» <https://drive.google.com/file/d/1Ti3xngUzuP-nIcWMSQhijff4G4-x9nux/view>, провідною технологією навчання здобувачів є студентоцентроване навчання, що передбачає спрямованість освітнього процесу на набуття компетентностей, на активне включення здобувачів в освітню діяльність на засадах рівноправних партнерських стосунків, з метою розвитку їх здатності до критичного мислення, формування позитивної мотивації та особистісно-професійного саморозвитку. Студентоцентроване навчання передбачає: прийняття здобувача як суб'єкта впливу на організацію і зміст освіти у вищій школі; визнання ролі та участі у забезпеченні якості освіти; розкриття потенціалу здобувача для його використання та реалізації у навчально-професійній сфері.

За результатами моніторингу рівня задоволеності здобувачами вищої освіти за даною ОП виявлено, що на питання чи задоволені ви:

- Чіткість, доступність, логічність і зрозумілість викладу матеріалу, вміння зацікавити (76,5%);
- Використання активних методів проведення занять (79,6%);
- Вміння пов'язати теоретичний матеріал з практичними завданнями для майбутніх фахівців (84,5%);
- Забезпечення можливостей формування індивідуальної освітньої траєкторії (100 %);
- Задоволені обсягом освітніх компонентів за ОПП (97%);
- Задоволені рівнем та якістю викладання дисциплін за ОПП (100%);
- Умови організації навчання та оснащення робочих місць в університеті (97 %).

Продемонструйте, яким чином забезпечується відповідність методів навчання і викладання на ОП принципам академічної свободи

Основні принципи академічної свободи визначає Закон України «Про вищу освіту». Згідно із Законом академічна свобода – самостійність і незалежність учасників освітнього процесу під час провадження педагогічної, науково-педагогічної, наукової та/або інноваційної діяльності, що здійснюється на принципах свободи слова і творчості; поширення знань та інформації; проведення наукових досліджень і використання їх результатів. Вона реалізується з урахуванням обмежень, встановлених законом.

У Статуті університету зазначено, що одним з основоположних принципів його діяльності є гарантування академічних свобод учасників навчально-освітнього та науково-інноваційного процесів.

<https://drive.google.com/file/d/oB1PzclSOKFQnVm9xSzJHdWs1X3BVdTRSMWoxUjlnb1dRYzFr/view?resourcekey=o-S-VTuQ81cyYfigMt1-HRcA>

Відповідно, при розробці ОП враховуються вимоги законодавства та Статуту ЧНУ.

Принципи академічної свободи здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня в ЧНУ полягають у:

- вільному виборі форми навчання (денна, заочна, індивідуальна);
- вільному виборі вибіркових дисциплін;
- вільному виборі наукового керівника для написання кваліфікаційної роботи;
- вільний вибір бази практики;
- вибір тематики презентаційних проектів, ІНДЗ тощо;
- мають право на оскарження результатів оцінювання як поточного, так і підсумкового контролю;
- індивідуальні консультації.

Все підтверджено результатами анкетування, яке проводиться раз на семестр.

<http://history.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/051infpacket/032/MA/07opytuvannya>

Опишіть, яким чином і у які строки учасникам освітнього процесу надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів *

Інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання ОП надається здобувачеві: щодо вимог та правил вступу; щодо системи контролю та оцінювання дисциплін – протягом першого тижня навчання та протягом всього навчання; щодо написання та захисту кваліфікаційної роботи – на початку п'ятого (першого) курсу.

Вимоги до вступу прописані Правилами прийому на відповідний навчальний рік

http://vstup.chnu.edu.ua/?page_id=80

Інформація щодо змісту навчання відображена у Положенні «Про організацію освітнього процесу в ЧНУ»

<https://drive.google.com/file/d/oB1PzclSOKFQnbnpnU21PS3FHcEU/view>

Порядок і критерії оцінювання результатів навчання висвітлені в ОП й відображені у Положенні «Про контроль і систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ЧНУ»

https://drive.google.com/file/d/15BMBYoarKofpQoaSeRGA7RildOK8apW_/view у робочих програмах дисциплін, що доводяться до відома здобувачам протягом місяця з дати початку навчання.

Кожен викладач на першому занятті ознайомлює здобувачів зі структурою дисципліни та формами і методами контролю .

Усі учасники освітнього процесу мають вільний доступ до інформаційних ресурсів, які стосуються усіх форм освітньої діяльності. В ЧНУ активно функціонує Moodle – безпечна навчальна платформа. На сайті ЧНУ висвітлено інформацію про організацію освітнього процесу, розклад сесій, контроль та систему оцінювання результатів навчання здобувачів та інші аспекти освітнього процесу

Опишіть, яким чином відбувається поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП

Науково-дослідницька робота є важливим напрямком підготовки майбутніх фахівців. ОП забезпечує такі компетентності: Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт; Здатність виявляти та досліджувати історичні й археологічні джерела різних видів, аналізувати наукові тексти, узагальнювати інформацію; Здатність здійснювати історичні й археологічні дослідження з визначеною тематикою, в тому числі використовуючи методологічний інструментарій інших гуманітарних і соціальних наук; Здатність презентувати та обговорювати результати досліджень і професійної діяльності у сфері історії та археології; Здатність розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері історії, археології та/або дотичні до них міждисциплінарні проекти; Здатність використовувати сучасні цифрові інструменти і технології для проведення досліджень та професійної діяльності у сфері історії та археології.

Відповідно, для забезпечення даних компетентностей та з метою навчити майбутніх фахівців займатись науково-дослідницькою діяльністю, в рамках даної ОП викладаються такі предмети як: «Основи наукових досліджень», «Міфотворчість у вітчизняній історичній науці», «Дискусійні питання в сучасній історичній науковій парадигмі», «Методологія і методика археологічних та польових досліджень», «Сучасні методи роботи з історичними джерелами», «Європейська грантова система підтримки наукових досліджень та академічних обмінів», «Інтерактивні й цифрові технології в історичних дослідженнях та викладанні історії», «Охорона та збереження культурної спадщини в Україні: проблеми та перспективи». В межах даних дисциплін здобувачі виконують різні види науково-дослідницьких проектів: інформаційно-аналітичні, пошуково-дослідницькі, дослідницько-творчі, аналітичні звіти. Під час проходження практик здобувачі пишуть аналітичні статті, тези статей, рецензії на статті тощо.

Обов'язковою до виконання є також кваліфікаційна робота. В процесі її написання здобувачі виконують наукові дослідження в рамках обраної теми.

З метою практичної реалізації дослідницької діяльності, в ЧНУ щороку (квітень-травень) проводиться студентська конференція. Матеріали конференції обов'язково публікуються.

https://drive.google.com/file/d/1QXZ0oJmGujHF7T5mmP7__u7qqMBcAkkO/view .

Також на факультеті щорічно проводиться міжнародна науково-практична конференція студентів та молодих вчених «Актуальні проблеми зовнішньої політики України».

На факультеті діє Студентське наукове товариство, яке проводить круглі столи, наукові семінари, всеукраїнські наукові конференції. Товариством керують самі здобувачі при консультативній допомозі викладачів. Метою створення СНТ є організаційне об'єднання талановитої молоді та її залучення в сферу науки, створення умов для заняття науковою роботою здобувачами та вдосконалення їх навиків у самостійній науково-дослідницькій діяльності, підвищення їх загальноосвітнього і культурного рівня. Товариство випускає збірник наукових праць «Студентські історичні студії».

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, яким чином викладачі оновлюють зміст навчальних дисциплін на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Система перегляду та оцінки змісту освітніх компонентів ОП передбачена «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в ЧНУ»

<https://drive.google.com/file/d/1Ti3xngUzuP-nIcWmSWhijff4G4-x9nux/view>, де зазначено, що моніторинг та періодичний перегляд ОП здійснюється з метою встановлення відповідності їх структури та змісту вимогам законодавчої та нормативної бази, що регулює якість освіти, потребам ринку праці, вимогам роботодавців щодо якості фахівців, сформованості загальних та професійних компетентностей, освітніх потреб здобувачів. Їх самоаналіз щодо якості структури та змісту здійснюється випусковими кафедрами. Періодичний перегляд на відповідність ліцензійним умовам та акредитації спеціальностей проводиться навчальним відділом (або його відповідним структурним підрозділом). Складовими процесу оновлення є задоволеність здобувачів, що визначається, зокрема, за результатами анкетування, врахування пропозицій і зауважень роботодавців, відповідність сучасним вимогам і тенденціям розвитку освітнього процесу в країні і світі. З метою врахування цих тенденцій проведено науково-методичний семінар «Сучасні освітні реформи: проблеми та перспективи в сфері викладання історії України у вітчизняних закладах освіти». Відзначено необхідність постійного моніторингу і використання для самоосвіти і вдосконалення новітніх освітніх компонентів та залучення онлайн-ресурсів. Увага звертається на використання сучасних інформаційних ресурсів та інноваційних технологій викладання.

19 квітня 2021 р. відбувся спільний науково-методичний семінар (онлайн) викладачів кафедри всесвітньої історії з викладачами кафедри історії Центральної та Східної Європи і спеціальних галузей історичної науки Прикарпатського національного університету. Одним із питань було – особливості реалізації та вдосконалення ОП в рамках дистанційного навчання.

<http://history.chnu.edu.ua/index.php?page=ua&data%5b5130%5d%5bid%5d=14314>

23 червня 2021р. було проведено онлайн-зустріч з колегами з провідних вишів України (Київський університет ім. Б.Грінченка, Львівський національний університет ім. І.Франка) щодо обговорення перспективи удосконалення існуючих та створення нових освітніх програм.

З 9 по 18 червня на базі нашого факультету проходив авторський інтерактивний лекційний курс відомого американського історика, професора єврейської історії історичного факультету Північно-західного університету (Northwestern University) в Чикаго Йоханана Петровського-Штерна «Речі і смисли: єврейська матеріальна культура Східної Європи», в якому брали участь викладачі факультету, зокрема, гарант ОП – Боднарюк Б.М.

<http://history.chnu.edu.ua/index.php?page=ua>

Постійна увага звертається на використання сучасних інформаційних ресурсів та інноваційних технологій викладання.

При ЧНУ створений Центр забезпечення якості вищої освіти та організації освітнього процесу, який двічі на рік проводить перевірку робочих програм/силабусів на предмет відповідності та оновлення

Опишіть, яким чином навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОП пов'язані із інтернаціоналізацією діяльності ЗВО

В локальній мережі університету є доступ до таких баз даних як Cambridge University Press, Web of Science, Scopus, Statista, EBSCO та ін. В рамках проекту «TEMPUS EcoBRU» здійснено обмін досвідом із європейськими експертами, закордонними партнерами: Саскачеванським університетом (Канада), Сучавським університетом «Штефан чел Маре» (Румунія), Інститутом Буковини (м. Аугсбург, Німеччина), Жешовським університетом (Польща), Варшавським університетом (Польща), Свенктошинською політехнікою (м. Кельце, Польща).

Викладачі, співробітники та здобувачі беруть участь у програмах академічних обмінів.

Зокрема, гарант програми – Боднарюк Б., брав участь у Грантовому конкурсному проєкті Державного фонду фундаментальних досліджень Ф77/38991 «Соціокультурні та соціополітичні процеси у прикордонні України – Румунії – Молдови: історична пам'ять, міжгетнічні контакти, потенціал». Т.Ковалець брав участь в «Program stypendialny Rządu RP Polskiej dla młodych naukowców w roku akademickim 2019/2020». Филипчук О. брав участь у гранті «Дому наук про людину» (Франція), брав участь у гранті від фундації Теодот та Іван Клим, Університет Едмонтон (Канада, 2019). Піддубний І. пройшов міжнародне стажування в Сучавському університеті «Штефан чел Маре», працював над темою «Викладання історії в ЗВО країн Євросоюзу». Доц. Яценюк Г. пройшла Міжнародне наукове стажування «Видатні особистості: вивчення досвіду та професійних досягнень для формування успішної особистості та трансформації оточуючого світу» (2021 р.).

5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Опишіть, яким чином форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП дозволяють перевирити досягнення програмних результатів навчання?

Згідно з «Положенням про контроль і систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ЧНУ» https://drive.google.com/file/d/15BMBYoarKofpQoaSeRGA7RildOK8apW_/view контрольні заходи передбачають здійснення таких видів контролю – вхідний (нульовий), поточний, модульний, підсумковий і атестація. Форми контролю – усний та письмовий, який включає тестовий варіант. Форми контролю та їх методичне забезпечення наведено в програмах кожної навчальної дисципліни і доводяться до відома здобувачів на першому занятті серед інформації, яка зазначена у силабусі. У процесі застосування контрольних заходів викладачами навчальних дисциплін використовуються наступні форми контролю – експрес-опитування, усне опитування, захист есе; оцінка творчих проєктів і творчих завдань, розробка та представлення мультимедійних презентацій, аналіз презентацій, самооцінка і самоаналіз, поточне тестування, проміжний та підсумковий тестовий контроль, модульні контрольні роботи та ін. Перелік контрольних заходів по кожній дисципліні щодо кожного з програмних результатів навчання наведено в таблиці 3.

Щодо дисциплін, де значна частина завдань виконується самостійно, використовуються такі методи як: звіт про виконану роботу; самооцінка та самоаналіз; підготовка рефератів та ін.

Семестровий (підсумковий) контроль, визначений навчальним планом, проводиться у формі екзамену чи заліку в терміни, передбачені графіком навчального процесу та в обов'язку, визначеному в силабусах. Залік виставляється за результатами роботи здобувача впродовж семестру. Екзамен проводиться у формі виконання письмово-усних або тестових екзаменаційних завдань. На екзамен виносяться питання програми навчальної дисципліни. В усіх видах контролю є завдання, що перевіряють самостійну роботу здобувачів. Формами державної атестації здобувачів є захист кваліфікаційної роботи. Атестація випускників здійснюється екзаменаційною комісією відповідно до Положення «Про атестацію здобувачів вищої освіти та організацію роботи екзаменаційної комісії в ЧНУ», затвердженого Вченою радою університету.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів є чіткими, зрозумілими; вони дають можливість встановити досягнення студентами результатів навчання, оприлюднюються заздалегідь. Підсумкова оцінка у 100-бальній шкалі з усіх видів практик визначається за результатами її проведення та захистом у комісії, переводиться у національну школу та шкалу ECTS.

За рівнем контролю розрізняють: самоконтроль, кафедральний, факультетський, ректорський.

Також в університеті ведеться перевірка академічних текстів (есе, статей, кваліфікаційних робіт) на наявність неправомірних запозичень та визначено відповідальні підрозділи за проведення перевірки. Затверджено відповідні правила університету – «Правила академічної доброчесності у ЧНУ» та «Положення про виявлення та запобігання академічному плагіату у ЧНУ»

Укладено договори з компанією UNICHECK на використання комп'ютерних програм виявлення плагіату.

Яким чином забезпечуються чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти?

Контроль за якістю знань є невід'ємною складовою освітнього процесу підготовки фахівців у Чернівецькому національному університеті та здійснюється відповідно до «Положення про контроль і систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ЧНУ».

Методичне забезпечення контролю включає: перелік питань та завдань практичного змісту для різних видів контролю; тестові завдання; екзаменаційні білети; критерії оцінювання. Вимоги до контролю: об'єктивність; систематичність; диференційований та комплексний підходи. Результати навчальних досягнень, як наслідок того чи іншого виду контролю, оцінюються за розробленими критеріями та відповідно до прийнятої в університеті системи оцінювання за національною 100-бальною та шкалою ECTS. Здійснення викладачем тих чи інших контрольних заходів контролюється завідувачем кафедри і вибірково деканатом та ректоратом.

Форми контрольних заходів прописані у самій ОП, деталізуються навчальними планами та силабусами навчальних дисциплін. Про їх різновиди викладачі повідомляють здобувачів на першому занятті та протягом всього

навчального року. Відбувається моніторинг інформації щодо чіткості та зрозумілості критеріїв оцінювання з подальшим обговоренням на засіданнях кафедр. В університеті розроблена тестова версія онлайн-розкладу, де також міститься інформація для викладачів і студентів щодо організації дистанційного навчання та підготовки до заліково-екзаменаційної сесії <https://online.chnu.edu.ua>

Яким чином і у які строки інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводяться до здобувачів вищої освіти?

Після успішного вступу здобувачів на спеціальність 032 Історія та археологія, їх ознайомлюють з навчальним планом та особливостями навчального процесу. В перший день навчання обов'язково проводиться настановча лекція за участю: декана факультету, гаранта програми, кураторів. Про різновиди проміжних форм контролю знань викладачі повідомляють здобувачів на першому занятті та протягом всього навчального процесу. Зміст практичних завдань та критерії оцінювання результатів навчання здобувачів, які визначає викладач, що читає навчальну дисципліну і подає його у силабусі чи навчально-методичному комплексі, доводяться до відома здобувача на початку семестру.

Заліки та іспити здобувач складає в період екзаменаційних сесій за розкладом, який доводиться до відома викладача та здобувача не пізніше, як за місяць до початку сесії. Розклад екзаменаційної сесії затверджується ректором. Такий порядок регламентується «Положенням про контроль і систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ЧНУ». Розклад контрольних заходів оприлюднюється на сайті факультету та інформаційному стенді.

Одним з питань анкетування «Викладач очима здобувача», яке регулярно проводить лабораторія соціології ЧНУ є «Чи ознайомив Вас викладач на вступній лекції зі змістом робочої навчальної програми дисципліни, а саме: з розподілом годин, тематичним планом, рекомендованою літературою, системою оцінювання тощо?». Отримана інформація враховується для покращення якості освітнього процесу.

Яким чином форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)?

Згідно зі Стандартом вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 032 Історія та археологія, атестація здобувачів здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи. Така форма атестації прописана в ОП та регулюється «Положенням про атестацію здобувачів вищої освіти та організацію роботи екзаменаційної комісії в ЧНУ»

https://drive.google.com/file/d/1-JYnU5bt8e_KIz4-ALQPDuSOLFGd6mN8/view

Відповідно до Положення, атестація здійснюється на підставі оцінки рівня загальнопрофесійних і спеціалізовано професійних компетентностей випускників, які передбачені рівнем НРК і ОП підготовки фахівців за галузями і спеціальностями. Терміни проведення атестації визначаються навчальними планами підготовки фахівців і графіком освітнього процесу. Атестацію проходить кожен здобувач після повного виконання ним навчального плану за відповідним освітнім рівнем. Випускні кваліфікаційні (дипломні) роботи/проекти подаються здобувачами у визначений термін на випускову кафедру, але не пізніше, ніж за два тижні до дня захисту в екзаменаційній комісії. Контроль за діяльністю екзаменаційних комісій здійснює ректор.

Атестація випускників здійснюється відповідно до ОП у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи, яка має передбачати розв'язання складної задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері історії та/або археології. Вона повинна відповідати принципам академічної доброчесності, не повинна містити плагіату, фабрикації, фальсифікації.

Яким документом ЗВО регулюється процедура проведення контрольних заходів? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Процедура проведення контрольних заходів та оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти регулюється: «Положенням про контроль і систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ЧНУ»; «Положенням про апеляцію на результати підсумкового семестрового контролю знань студентів ЧНУ»; «Положенням про атестацію здобувачів вищої освіти та організацію роботи екзаменаційної комісії в ЧНУ»; «Положенням про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти в системі формальної) в ЧНУ»

<http://www.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/scienc/02%20osvitniad/02>

Документи є у вільному доступі на сайті ЧНУ.

Процедури проведення контрольних заходів для окремих компонентів ОП регулюються робочими програмами навчальних дисциплін. Вони містять наступну інформацію:

- контроль знань і розподіл балів;
- обов'язкові умови допуску до заліку чи іспиту;
- оцінювання за формами контролю;
- шкалу відповідності балів.

Контрольні заходи проводяться відповідно до графіку та програми навчальної дисципліни, а проведення модульних контрольних заходів узгоджується на рівні деканату з метою запобігання накладання на один день кількох контрольних заходів. З метою уникнення необ'єктивності оцінювання використовується тестовий контроль та письмові роботи.

Силабуси навчальних дисциплін розміщені у відкритому доступі на сайті факультету і здобувачі в будь-який час можуть ознайомитись з формами і методами контролю.

Яким чином ці процедури забезпечують об'єктивність екзаменаторів? Якими є процедури

запобігання та врегулювання конфлікту інтересів? Наведіть приклади застосування відповідних процедур на ОП

Це забезпечується тим, що більшість видів контролю проводяться у письмовій формі або з використанням тестового контролю на персональному комп'ютері і документуються. Показники навчальних досягнень здобувача на етапі поточного контролю, що здійснюється на практичних та семінарських заняттях, фіксуються викладачем у його журналі. За облік поточної успішності здобувача відповідальність несуть викладач та здобувач. Кожна оцінка завіряється підписом екзаменатора. Після завершення іспиту викладач здає відомість обліку успішності в деканат в день його проведення.

Згідно з «Положенням про апеляцію на результати підсумкового семестрового контролю знань студентів ЧНУ» <https://drive.google.com/file/d/16FPnHMJXd2al362HvDwmvoZ5uEih42ks/view>, у разі виникнення конфлікту інтересів при проведенні контролю, створюється Апеляційна комісія з метою захисту прав осіб щодо оскарження оцінки з дисципліни, отриманої під час підсумкового семестрового контролю.

У разі виникнення конфлікту під час підсумкової атестації, випускник має право подати апеляцію; дана процедура регулюється «Положенням про атестацію здобувачів в ЧНУ» https://drive.google.com/file/d/1-JYnU5bt8e_KIz4-AIQPDuSOLFGd6mN8/view

Також з метою уникнення конфліктних ситуацій у випадку виконання залікової чи екзаменаційної роботи письмово, вона перевіряється в системі UNICHECK, про що заздалегідь повідомляють здобувачів. <https://online.chnu.edu.ua/>

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок повторного проходження контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

У разі, коли сумарна кількість балів поточного та підсумкового контролю здобувача становить від 35 до 49 балів (за 100-бальною шкалою), він має право на повторне складання заліку чи іспиту (не більше 2-х разів: один раз викладачеві, один раз комісії). Комісія формується за розпорядженням деканату. До складу комісії входять: викладач, завідувач кафедри, представники деканату. Головне завдання апеляційної процедури – подолання елементів суб'єктивізму при оцінюванні знань здобувачів, уникнення непорозумінь та спірних ситуацій. Порядок подання і розгляду апеляції оприлюднюється та доводиться до відома здобувачів і викладачів до початку підсумкового семестрового контролю.

Академічна заборгованість виникає, якщо: здобувач отримав оцінку з навчальної дисципліни «незадовільно»; здобувач не з'явився на іспит без поважних причин (вважається, що отримав оцінку «незадовільно»); здобувач не допущений або не з'явився на семестровий контроль і не подав відповідні пояснючі документи на кафедру чи в деканат. Здобувач має право і зобов'язаний після завершення екзаменаційної сесії, якщо має академічну заборгованість, її ліквідувати згідно із встановленими в університеті правилами, нормами, прописаними у відповідному Положенні «Про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення, переведення, надання академічної відпустки здобувачам вищої освіти Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича». <https://drive.google.com/file/d/1LuB1XA26MJVhjve2RpOKo7kuoY5qZSuy/view>

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Згідно зі Статутом ЧНУ особи, які навчаються в університеті, мають право на оскарження дій органів управління університету та їх посадових осіб, педагогічних і науково-педагогічних працівників. Відповідно до «Положення про контроль і систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ЧНУ» здобувач має право оскаржити результати поточного чи семестрового контролю в деканаті/ректораті. В цьому випадку розпорядженням декана/гарантом створюється комісія у складі представника деканату, завідувача кафедри і викладача, яка перевіряє результати поточного і семестрового контролю і за необхідності повторно приймає іспит, результат якого є остаточним.

Процедури розгляду звернень здобувачів щодо оцінювання (незгоди, конфлікту тощо) регулюються Положенням «Про апеляцію на результати підсумкового семестрового контролю знань студентів ЧНУ».

<https://drive.google.com/file/d/16FPnHMJXd2al362HvDwmvoZ5uEih42ks/view>

Якщо в результаті розгляду апеляції апеляційна комісія ухвалює рішення про зміну попередніх результатів підсумкового контролю, нова оцінка знань здобувача виставляється цифрою та прописом, відповідно за шкалою університету, національною та ЄКТС спочатку в протоколі апеляційної комісії, а потім виправляється коректурним способом в екзаменаційній роботі, у відомості підсумкового контролю знань та заліковій книжці здобувача і заноситься до журналу реєстрації апеляцій.

Випадків оскарження процедури на ОП не зафіксовано.

Які документи ЗВО містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності?

Дотримання академічної доброчесності в ЧНУ регулюється:

1) «Правилами академічної доброчесності у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича»

https://drive.google.com/file/d/1EzVsehqERCEzXJwWe-rz6_eTUFUBGv4o/view

2) «Положенням про постійну комісію з питань академічної доброчесності, правових засад діяльності та регламенту Вченої ради Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича»

<https://drive.google.com/file/d/1auN6M5FzyvagIVi3HW16No1TT1JuD7q/view> ,

3) «Положенням про виявлення та запобігання академічному плагіату в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича»

https://drive.google.com/file/d/16eJk4gKG5oJII2ot4UeSq2_BSgadrPl_/view

4) «Етичним кодексом Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича»

https://drive.google.com/file/d/1CB4AIMVXSAYkF_CepI-k98GPC9E8KznQ/view

Неухильне утвердження та дотримання канонів академічної чесності всіма членами університетської спільноти задеклароване у Статуті університету. Правила академічної доброчесності обов'язкові для кожного члена університетської спільноти; вони є атрибутивною частиною контракту кожного науково-педагогічного, адміністративного чи іншого працівника, здобувача вищої освіти в університеті.

Які технологічні рішення використовуються на ОП як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності?

Для підвищення довіри до результатів наукових досліджень та уникнення фактів академічного плагіату і самоплагіату в курсових роботах, наукових статтях, кваліфікаційних роботах ЧНУ щорічно укладає угоду з компанією-власником сервісу UNICHECK щодо перевірки наукових праць на наявність співпадінь тексту. У Положенні про запобігання плагіату в ЧНУ регламентовано порядок перевірки і умови подання наукових робіт на перевірку та відповідальність за плагіат.

На кожній кафедрі є відповідальна особа, яка перевіряє кваліфікаційні роботи на виявлення плагіату. Далі складається звіт, у якому вказано у відсотках: оригінальність тексту, посилання, цитування, співпадіння. Звіт отримує керівник кваліфікаційної роботи та здобувач.

При Вченій раді ЧНУ створено постійну комісію з питань академічної доброчесності, правових засад діяльності та регламенту. Окрім того, завданнями зазначеної комісії є вивчення стану дотримання цінностей академічної доброчесності у структурних підрозділах ЧНУ та інформування Вченої ради ЧНУ, всієї університетської спільноти про його результати; підтримка виняткового статусу академічної доброчесності як морально-етичного і світоглядного ядра кожного члена університетської спільноти, як норми їх суспільної поведінки; пропаганда в університеті знань про академічну доброчесність; підготовка та оприлюднення на Вченій раді ЧНУ щорічної доповіді «Про стан дотримання «Правил академічної доброчесності» у ЧНУ».

Яким чином ЗВО популяризує академічну доброчесність серед здобувачів вищої освіти ОП?

На сайті факультету є спеціальна рубрика «Академічна доброчесність», де розміщені нормативні документи, які регулюють правила академічної доброчесності, графік заходів академічної доброчесності, силабуси вибіркового та обов'язкових дисциплін, які містять окремі теми, присвячені академічній доброчесності; також на факультеті є інформаційний стенд, на якому розміщена інформація про академічну доброчесність.

<http://history.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/akadem>

Популяризацію академічної доброчесності ЧНУ здійснює рядом заходів: інформування здобувачів і викладачів про необхідність дотримання правил академічної етики та підвищення відповідальності за дотриманням норм цитування; організація бібліотекою та виховним відділом заходів з популяризації основ інформації культури; формування завдань для навчальних робіт з використанням педагогічних інновацій, що сприяють розвитку творчого підходу здобувачів вищої освіти до їх виконання; формування, видання і поширення методичних рекомендацій щодо належного оформлення посилань на використані джерела; ознайомлення здобувачів, викладачів та науковців із даним Положенням через офіційний Web-сайт університету.

Завідувачі кафедр, гаранті програм проводять спеціальні тренінги, вебінари щодо особливостей академічної доброчесності.

http://www.chnu.edu.ua/res//chnu.edu.ua/akadem_dobr/zakhody_popul_akad_dobr_chnu.pdf

Ключові положення академічної доброчесності розглядаються окремими темами під час читання нормативних дисциплін.

Яким чином ЗВО реагує на порушення академічної доброчесності? Наведіть приклади відповідних ситуацій щодо здобувачів вищої освіти відповідної ОП

З метою дотримання в ЧНУ правил академічної доброчесності утворено комісію з академічної доброчесності, склад якої, принципи і методи діяльності, порядок прийняття нею рішень передбачені «Положенням про виявлення та запобігання академічному плагіату у ЧНУ»

https://drive.google.com/file/d/16eJk4gKG5oJII2ot4UeSq2_BSgadrPl_/view

та «Положенням про постійну комісію з питань академічної доброчесності, правових засад діяльності та регламенту Вченої ради ЧНУ».

<https://drive.google.com/file/d/1auN6M5FzyvagIvi3HW16No1TT1JjuD7q/view>

Комісія розглядає кожне порушення правил академічної доброчесності та приймає рішення. Компетенція її зводиться до підтвердження чи спростування факту порушення членом університетської спільноти правил академічної доброчесності. Формою роботи комісії є відкриті засідання; рішення приймаються простою більшістю присутніх. Рішення комісії вручається особі, щодо якої воно вносилося та адміністрації університету для вжиття необхідних заходів і оприлюднюється на веб-сайті університету.

Низький відсоток оригінальності робіт здобувачів вищої освіти є підставою для недопущення до захисту та відправку матеріалів на доопрацювання або отримання нового варіанту завдання. За порушення академічної доброчесності освіти автор може бути притягнений до відповідальності згідно чинного законодавства

6. Людські ресурси

Яким чином під час конкурсного добору викладачів ОП забезпечується необхідний рівень їх

професіоналізму?

Конкурсний добір викладачів здійснюється згідно з «Положенням про проведення конкурсу на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників в ЧНУ»

<https://drive.google.com/file/d/oB1PzclSOKFQnSfg4X3NhclVMWC1LSHZxVmtmUEUcow3eUZr/view>

Під час конкурсного добору викладачів, оцінки їх рівня підготовки із різних розділів ОП враховуються рейтингові показники, які розраховуються за певними дистракторами, затвердженими Вченою Радою ЧНУ і введені в дію наказом ректора. Як наслідок, до реалізації ОП залучаються ті науково-педагогічні працівники, які мають найвищі рейтингові показники. Якісний склад викладачів, які забезпечують освітній процес, визначений освітою, кваліфікацією, професійним рівнем, видами і результатами роботи за спеціальністю (не менше 4 пунктів таблиці відповідності ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності).

Проведення лекцій та інших форм навчання з навчальних дисциплін здійснюється викладачами, які мають науковий ступінь та/або вчене звання (100 %); з них 36% - науковий ступінь доктора наук або вчене звання професора; 100 % мають досвід практичної роботи з фаху. Враховується досвід викладачів в участі у різного роду міжнародних проектах, грантах, міжнародне стажування тощо.

Рівень професіоналізму викладачів ОП підтверджується їх публікаціями в рецензованих авторитетних виданнях, доповідями на науково-практичних заходах в Україні та за кордоном; викладачі іноземної мови свій рівень володіння мовою підтверджують відповідними сертифікатами.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Вперше ОП розроблялась в 2017 р. Була створена робоча група, після чого методрада факультету розглядала проект ОП на своєму засіданні та вносила пропозиції. Далі зміст ОП був винесений на обговорення викладачів, із залученням стейкхолдерів: Білянin Г. – директор ІПОЧО, В.Танашик – директор Чернівецького обл. краєзнавчого музею, І.Сідляр – директор Чернівецького обл. архіву.

В 2021 р., у зв'язку з виходом проекту Стандарту, відбулось розширене засідання із залученням низки роботодавців: Кіцул І. – директор Чернівецького художнього музею; Пушкова О. – начальник Відділу охорони культурної спадщини Чернівецької міської ради; Рубанець М. – директор державного архіву Чернівецької обл. Роботодавці внесли ряд рекомендацій: збільшити кількість практичних занять; ввести дисципліни, які сприятимуть покращенню навиків роботи з різними видами джерел; ввести дисципліни, які забезпечать навик кращого використання цифрових технологій. Роботодавці беруть участь в конференціях, круглих столах, вебінарах, які проводяться факультетом і де обговорюється якість викладання по даній ОП. Також проводяться анкетування серед роботодавців, результати яких обговорюються на міжкафедральних засіданнях та враховуються при внесенні змін в ОП.

Залучення роботодавців відбувається наступним чином: на етапі обґрунтування необхідності відкриття нової освітньої програми; на етапі підготовки освітньої програми для її критичного аналізу, підготовки відгуків і рецензій; на етапі впровадження освітньої програми.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

До аудиторних занять на ОП залучаються професіонали-практики, експерти. В січні-лютому 2019 р. Й. Петровський-Штерн (професор єврейської історії Північно-Західного університету (Іллінойс, США) провів ряд лекцій та практичних занять з історії євреїв; здобувачі мали можливість попрацювати з документами та вдосконалити знання з англійської мови. В червні 2021 р. Й. Петровський-Штерн провів авторський інтерактивний лекційний курс «Речі і смисли: єврейська матеріальна культура Східної Європи». Після завершення курсу всі учасники отримали сертифікати.

[http://history.chnu.edu.ua/index.php?page=ua&data\[5130\]\[id\]=14712](http://history.chnu.edu.ua/index.php?page=ua&data[5130][id]=14712)

В жовтні 2020 р. Дутчак І.Г – к.і.н., старший науковий співробітник Чернівецької філії Інституту модернізації змісту освіти МОН України прочитала 2 лекції на тему «Інновації у навчанні історії».

Галушко К. – старший науковий співробітник спеціальних галузей історичної науки та електронних ресурсів Інституту історії України НАН України провів практичний захід «LikБез. Уроки історії: Буковинська сесія».

Також на факультеті за сумісництвом працюють: Сігітов А.І – вчитель-методист, вчитель вищої категорії, директор Ліцею №2 (філософсько-правовий) та Богачик Т.С. – к.і.н., заступник директора з навчально-методичної роботи ІПОЧО.

ЧНУ постійно відвідують численні офіційні делегації університетів, партнерських та дипломатичних установ, міжнародних організацій. Станом на кінець 2020 р. університет мав підписані угоди про співпрацю з 175 партнерами в більш ніж 30-ти країнах світу

Опишіть, яким чином ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів ОП? Наведіть конкретні приклади такого сприяння

Підвищення науково-педагогічної і наукової кваліфікації професорсько-викладацького складу ЧНУ здійснюється через аспірантуру та докторантуру університету й інших вищих навчальних та наукових закладів країни і зарубіжжя. Безперервний професійний розвиток педагогічних та науково-педагогічних працівників забезпечується системою постійно діючих наукових та методичних заходів різного рівня: загальноуніверситетські науково-методичні семінари; кафедральні метод. семінари.

Більшість викладачів, які викладають на даній ОП пройшли міжнародне стажування або мали можливість взяти участь в різного роду грантах та проектах, які сприяють якості викладання та науковій діяльності.

Наприклад: О.Добржанський проходив стажування в Сучавському університеті «Штефан чел Маре», Боднарюк Б. брав участь у Грантовому конкурсному проєкті Державного фонду фундаментальних досліджень «Соціокультурні та соціополітичні процеси у прикордонні України – Румунії – Молдови: історична пам'ять, міжетнічні контакти, потенціал», Яценюк Г. бере участь у проєкті «Вивчай та розрізняй: інфомедійна грамотність», що виконується за підтримки МОН України, Посольств Великої Британії та США; Ковалець Т. брав участь в «Program stypendialny Rządu RP Polskiej dla młodych naukowców w roku akademickim 2019/2020»; Филипчук О. брав участь у гранті «Дому наук про людину» (Франція).

Підвищення професійного розвитку регулюються спеціальним «Положенням»
https://drive.google.com/file/d/1opL_rGqQxGOytwv1IkoQUAKdjKInQeK6/view

Продемонструйте, що ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності

Якість освітньої діяльності науково-педагогічних працівників ЧНУ визначається за результатами рейтингового оцінювання їх наукової та науково-педагогічної діяльності, якою передбачено заохочення та стимулювання переможців. Розроблено рейтингові анкети для асистентів, доцентів і професорів. Рейтингове оцінювання результатів праці, за творчі і трудові досягнення, використання у викладацькій та виховній діяльності сучасних методів є одним з пунктів Колективного договору ЧНУ.

Викладачі, які отримали високий рейтинг, одержують премії відповідно до їх рейтингової оцінки. Також здійснюється рейтингова оцінка кафедр. Відповідно визначається середній бал, згідно з яким кафедри поділяються на три категорії: ті, які отримали більше 200 балів; ті, які отримали від 100 до 200 і ті, які отримали менше 100 балів на одного члена кафедри. Кафедри, які отримали високий бал (від 100 і більше), одержують премію, яку можуть розділити між викладачами, які заробили найбільше балів. Також викладачі, які мають високі рейтингові бали, можуть здійснювати відрядження за кошти ЗВО.

Індикаторами показників якості є: кількість наукових публікацій у наукометричних базах; визначення індексу цитування; кількість публікацій англійською мовою; кількість виступів на закордонних семінарах та конференціях; кількість сертифікатів міжнародного рівня; стажування закордоном.

Також в ЧНУ діє система матеріального, морального та професійного заохочення викладачів, що регулюється Статутом ЧНУ та Колективним договором.

7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Продемонструйте, яким чином фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання?

ОП достатньо забезпечена матеріально-технічними ресурсами для досягнення цілей і програмних результатів навчання. На ФППМВ всі аудиторії обладнані стаціонарними мультимедійними проекторами; встановлено інтерактивну дошку; функціонує два комп'ютерних класи (20 комп'ютерів), які під'єднані до мережі Інтернет. Для успішного виконання ОП створені належні умови. Всі мають доступ до факультетської бібліотеки (25 тис. кн.), Центру канадських студій, Центру європейських студій, етнографічного музею, Буковинського центру археологічних досліджень.

Здобувачі та викладачі мають можливість скористатися низкою міжнародних програм для проведення навчання/дослідження за кордоном. В ЧНУ функціонує Наукова бібліотека, де, крім фондів, є доступ до найбільших наукометричних баз даних (Cambridge University Press, Web of Science та Scopus, JSTOR Archive Journals) http://library.chnu.edu.ua/?page=/ua/o2infres/o7purch_db та скористатися іншими послугами цієї інституції <http://www.library.chnu.edu.ua/index.php?page=ua>.

Здобувачі ОП проживають в гуртожитку № 1, № 6, що забезпечує потребу всіх бажаючих на 100%. Для харчування на факультеті (до пандемії) працювала їдальня; для підготовки до занять, у вільний час спільно із здобувачами створено студентський простір.

Важливою перевагою навчання на ОП в сучасних умовах є наявність ефективної та доступної дистанційної форми навчання.

<https://online.chnu.edu.ua/> та <http://history.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/obdistedu>

Продемонструйте, яким чином освітнє середовище, створене у ЗВО, дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти ОП? Які заходи вживаються ЗВО задля виявлення і врахування цих потреб та інтересів?

Для задоволення освітніх та наукових потреб здобувачів при ЗВО утворена Рада молодих вчених. Основним завданням її діяльності є виконання функцій молодіжного самоврядування в частині організації наукової діяльності молодих вчених ЧНУ, шляхом залучення обдарованої молоді до активної участі у науково-дослідницьких програмах.

<https://drive.google.com/file/d/oB1PzclSOKFQnS1Yxc29qLVBBYUxZaSoYeDA4MGNONko1RUNz/view>

Для активного відпочинку та фізичного розвитку здобувачів в університеті діє фізкультурно-оздоровчий комплекс, зокрема, 15 спортивно-тренажерних залів площею 2028 м² (фітнесу та аеробіки, гімнастичний, борцівський, атлетичний), зал лікувальної фізкультури, стрілецький тир, 2 волейбольні майданчики, баскетбольний, гандбольний, 2 футбольні поля та тенісний корт. Є різноманітне туристичне спорядження.

На території студмістечка є 9 гуртожитків житловою площею 20227,45 м². У студмістечку функціонують – медпункт, стоматологічний кабінет, кафе, бари, 4 актові зали та студентський клуб.

Для з'ясування рівня задоволення освітніх потреб, зі здобувачами проводяться бесіди, навчальні семінари, анонімне

тестування. При ЧНУ діє соціологічна лабораторія, яка проводить соціологічні опитування: «Викладач очима студентів», «Університет очима студентів». Дані опитування обов'язково обговорюють на методичних радах з метою покращення якості освітнього процесу.

<http://www.sociology.chnu.edu.ua/?page=ua/Soc.%20olabulatoria>

<http://www.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/scienc/o2%20osvitniad/page08>

Опишіть, яким чином ЗВО забезпечує безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти (включаючи психічне здоров'я)?

Відповідно до Статуту, ЧНУ повинен забезпечувати особам, які навчаються, безпечні та нешкідливі умови навчання, праці та побуту. Здобувачі повинні виконувати вимоги з охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії, протипожежної безпеки. Здобувачі проходять інструктажі щодо дотримання правил техніки безпеки, під час лабораторних і практичних занять. В усіх приміщеннях, де проводяться заняття, витримуються відповідні санітарні умови. Право на захист від будь-яких форм експлуатації, фізичного та психічного насильства регламентоване у Правилах внутрішнього трудового розпорядку в ЧНУ

<https://drive.google.com/file/d/oB1PzclSOKFQnZzl5aNOMzRxY3N2dGV2b2Y2SFN1Uk5YMTlJ/view?resourcekey=0-LTsp86siLK9yW7XU6G14Ug>

На початку навчального року куратори проводять інструктаж зі здобувачами, з метою посилення контролю за збереженням життя і здоров'я учасників НВП, попередження надзвичайних ситуацій у ЗВО, дотримання правил пожежної безпеки, електробезпеки, охорони здоров'я; в усіх навчальних корпусах є цілодобова охорона. Під час пандемії, в ЧНУ всі корпуси були оснащені приладами для температурного скринінгу, засобами антивірусної гігієни, місцями утилізації масок і рукавиць.

ЗВО також дбає про психічне здоров'я здобувачів; тому при університеті діє «Центр соціально-психологічної підтримки», керівник – Радчук В.М. Центр діє при факультеті педагогіки, психології та соціальної роботи, в корпусі №9 (ауд. 612-614).

Опишіть механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти цією підтримкою відповідно до результатів опитувань?

В університеті та на факультеті забезпечується освітня, організаційна, інформаційна, консультативна та соціальна підтримка здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітніми програмами.

Основною ланкою комунікації здобувачів з університетом є інститут кураторів, функції яких регламентовані Статутом ЧНУ.

Запроваджено новий й інститут студкураторів для інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів. Їхнє головне завдання – допомогти адаптуватись першокурсникам до навчального процесу.

Між адміністрацією факультету та здобувачами комунікація здійснюється на основі: особистого спілкування під час занять та інших форм педагогічної взаємодії; у телефонному режимі; за допомогою електронних систем відкритого доступу (чат-спільнота у Viber, Telegram тощо). Також для кращої взаємодії зі здобувачами були створені відповідні профілі факультетів та кафедр у соціальних мережах (Facebook, Instagram), де розміщується інформація щодо навчального процесу, рішень, наказів, розпоряджень тощо.

Також в ЧНУ активно діє студентський профком та студентський парламент, які через сторінки в соцмережах повідомляють новини, які стосуються навчання та інших видів діяльності здобувачів. Також вони забезпечують захист прав та інтересів здобувачів, наділені широкими повноваженнями, забезпечують здобувачам інформаційну, соціальну та іншу підтримку. Їхні представники є членами Вчених рад факультету та ЗВО, що дає можливість впливу здобувачів на важливі рішення. Соціальна підтримка здобувачів забезпечується також через державні і недержавні стипендії

http://www.chnu.cv.ua/index.php?page=ua/gum_osvita/o2%20stud_parlam

Механізм інформаційної підтримки здобувачів вищої освіти реалізується через оприлюднення загальної інформації щодо організації та процедури освітнього процесу на сайті університету та щодо організації та процедури освітнього процесу за ОП на он-лайн сторінці ФПМВ. Механізм консультативної підтримки здобувачів вищої освіти реалізується в таких формах: (1) здобувач вищої освіти – куратор; (2) здобувач вищої освіти – профільна кафедра – факультет – навчальний відділ; (3) здобувач вищої освіти – студентський профком, студентський парламент; (4) здобувач вищої освіти – Рада молодих вчених; (5) здобувач вищої освіти – Центр психологічної допомоги; (6) здобувач вищої освіти – Відділ міжнародних зв'язків. Вони охоплюють усю варіативність навчання за ОП і передбачають можливість використання традиційних та інтерактивних каналів комунікативної взаємодії здобувачів вищої освіти.

За результатами опитування здобувачів вищої освіти за ОП «Історія та археологія» 82,5% означають академічну, консультативну, інформаційну, психологічну та соціальну підтримку як відмінну, 17,5% - як добру.

Яким чином ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами? Наведіть посилання на конкретні приклади створення таких умов на ОП (якщо такі були)

Відповідно до Статуту, ЧНУ зобов'язаний створювати необхідні умови для здобуття вищої освіти особами з особливими освітніми потребами. Згідно з Положенням, особи з особливими освітніми потребами мають право на безкоштовне забезпечення інформацією для навчання у доступних форматах з використанням технологій, що враховують обмеження життєдіяльності, зумовлене станом здоров'я. Для цих осіб у «Правилах прийому до ЧНУ у

2021 р.» http://vstup.chnu.edu.ua/?page_id=80 прописані спеціальні умови вступу. Університет постійно покращує інфраструктуру для полегшення доступу таких осіб до навчальних, наукових, соціально-побутових приміщень навчального закладу.

Для матеріального забезпечення здобувачів, які потребують додаткового соціального захисту, профспілковий комітет надає кошти для оздоровлення. Здобувачі, які мають дітей, можуть отримати доплату на придбання путівок у дитячі спортивно-оздоровчі табори, на отримання новорічних подарунків тощо.

В ЧНУ розроблено «Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення в ЧНУ». Як наслідок, в кожному навчальному корпусі є відповідальна особа - працівник адміністративно-господарського відділу, в обов'язки якого входить й супровід людей, що мають труднощі при пересуванні.

https://drive.google.com/file/d/1AG_SfxLKwB4lplFgHMeh4t2nzLvJTac9/view

Входи до корпусів університету мають пандуси або іншу можливість доступу (другий вхід). На ОП, яка акредитується, здобувачів з особливими освітніми потребами немає

Яким чином у ЗВО визначено політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією)? Яким чином забезпечується їх доступність політики та процедур врегулювання для учасників освітнього процесу? Якою є практика їх застосування під час реалізації ОП?

В ЧНУ імені Юрія Федьковича політика врегулювання конфліктних ситуацій (сексуальні домаганнями, дискримінація та корупція) регулюється «Правилами академічної доброчесності у ЧНУ»

https://drive.google.com/file/d/1EzBsehqERCEzXJwWe-rz6_eTUFUBGv4o/view

Відповідно до п. 3.1, несумісними зі званням члена університетської спільноти є: хабарництво чи будь-які інші форми корупції; створення умов з боку адміністративних працівників університету, факультетів чи інститутів, кафедр та інших підрозділів для появи, укорінення та існування хабарництва чи будь-яких інших проявів корупції чи погуграння цим антиподам людської моралі та етики; шахрайство; підкуп виборців або сприяння йому; хуліганство; сексуальні домагання; інші кримінально-карані діяння чи бездіяльність; свідоме порушення чинного законодавства України; культивування негативного ставлення до законодавства України; проходження академічних процедур контролю знань замість певного індивіда підставними особами; плагіату у будь-яких його проявах; списування (реплікація) при складанні будь-якого виду підсумкового або поточного академічного контролю. Політика врегулювання конфліктних ситуацій (сексуальні домаганнями, дискримінація та корупція) також регулюється «Етичним кодексом ЧНУ»

https://drive.google.com/file/d/1CB4AIMVXSAYkF_CepI-k98GPc9E8KznQ/view, зокрема, п. 2.7 «Хабарництво» та п. 2.8. «Необ'єктивне оцінювання».

Процедури врегулювання конфліктних ситуацій (сексуальні домагання, дискримінація та корупція) встановлюються «Положенням про засади безконфліктних комунікацій та врегулювання суперечок учасниками освітнього процесу у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича»

<https://drive.google.com/file/d/1ummJLYeGbcMCAb9ItGonH1sLOK2e6jVk/view>, яке визначає принципи, форми, методи, інструменти формування світоглядних, теоретико-методологічних, організаційних та інших засад безконфліктних комунікацій і врегулювання конфліктів учасників освітнього процесу у ЧНУ імені Юрія Федьковича. Консультативно цей процес супроводжується Центром соціальної-психологічної підтримки (факультет педагогіки, психології та соціальної роботи, к 9, а. 612–613, керівник – зав. кафедри практичної психології В.Радчук).

В ЧНУ здійснюється систематичний моніторинг корупційних проявів, дискримінації, сексуальних домагань шляхом регулярного опитування здобувачів (анкета «Освітні проблеми в оцінках студентів» та соціологічне дослідження «Викладач очима студентів»). Одним із питань є: «Чи доводилось Вам на цій сесії «віддячувати» викладачеві за оцінку знань»; за результатами останнього опитування 98,8% відповіли «ні».

В процесі реалізації даної ОП не виникало конфліктних ситуацій, включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією. Серед викладачів ОП «Історія та археологія» не було осіб, притягнутих до відповідальності за корупційні правопорушення або порушення, пов'язані з корупцією, сексуальними домаганнями чи дискримінацією.

8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Яким документом ЗВО регулюються процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП? Наведіть посилання на цей документ, оприлюднений у відкритому доступі в мережі Інтернет

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП в ЧНУ регулюються «Положенням про організацію освітнього процесу в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича»

https://drive.google.com/file/d/1x419wQ3yhhBioazmcm_xUod7zrSsdCVN/view, та

«Положенням про розроблення та реалізацію освітніх програм Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» від 25 червня 2019 р. https://drive.google.com/file/d/13O1K-SnZkg7h4v1NS8Nhp4uqaDjg_BHY/view

Опишіть, яким чином та з якою періодичністю відбувається перегляд ОП? Які зміни були внесені до ОП за результатами останнього перегляду, чим вони були обґрунтовані?

Систематичний моніторинг та удосконалення ОП в ЧНУ у процесі їх реалізації організовує керівник/гарант

проектної групи із залученням її членів, з метою забезпечення належного рівня освітніх послуг, формування конкурентоспроможних компетентностей та створення сприятливого й ефективного освітнього середовища для здобувачів. Критерії, за якими відбувається моніторинг та удосконалення освітніх програм формуються як у результаті зворотного зв'язку з науково-педагогічними працівниками, здобувачами вищої освіти, випускниками, партнерами та роботодавцями, так і внаслідок прогнозування розвитку спеціальності та потреб суспільства. Актуальність ОП визначається такими показниками: ступінь оновлюваності освітніх програм, участі роботодавців у розробці та внесенні змін, а також задоволеності здобувачів вищої освіти, що визначається у т.ч. за результатами анкетного опитування; наявність міжнародної сертифікації освітніх програм; участь у міжнародних програмах академічної мобільності; рейтинг за оцінками роботодавців або інша відповідна інформація від стейкхолдерів. Оновлені освітні програми узгоджуються зі стейкхолдерами, здобувачами, завідувачами випускових кафедр, навчальним відділом університету, першим проректором, затверджуються Вченою радою університету, та вводяться в дію наказом по університету. ОП переглядаються по мірі необхідності, але не рідше одного разу на рік. Оновлені освітні програми є складовою внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти системи управління якістю ЧНУ, включаються до інформаційних пакетів ЄКТС, які щорічно оприлюднюються на офіційному сайті університету.

В 2017 р. було розроблено і затверджено ОП 032 «Історія та археологія». Після чого щороку проводились міжкафедральні засідання, на яких розглядалися питання якості освіти на даній ОП, обговорювались результати анкетувань, які проводились серед здобувачів, питання популяризації академічної доброчесності. У лютому 2021 р. відбулось чергове міжкафедральне засідання у зв'язку з виходом Проекту Стандарту вищої освіти. На засіданні було вирішено переглянути ОП та внести ряд змін відповідно до Проекту Стандарту. З цією метою робочою групою було розроблено Проект ОП і винесено на публічне обговорення. В березні 2021 р. відбулась зустріч з роботодавцями та здобувачами очної форми навчання, на якій обговорювались зміни до ОП. За пропозиціями роботодавців та здобувачів введено такі дисципліни: «Сучасні методи роботи з історичними джерелами», «Методологія і методика археологічних та польових досліджень», «Інтерактивні й цифрові технології в історичних дослідженнях та викладанні історії», «Дискусійні питання в сучасній історичній науковій парадигмі», «Європейська грантова система підтримки наукових досліджень та академічних обмінів». Також: 1) вилучено ряд вибіркової дисциплін, які стосуються різних історичних періодів; 2) введено до блоку вибіркової дисциплін дисципліни, які сприяють практичним навикам наукової та викладацької роботи.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, а їх позиція береться до уваги під час перегляду ОП

Залучення здобувачів вищої освіти до процесу періодичного перегляду ОП відбувається шляхом бесід з ними, проведення круглих столів і анкетування. Врахування пропозицій здобувачів вищої освіти здійснюється гарантом ОП та членами проектної групи після їх аналітичного перегляду та узгодження з пропозиціями роботодавців і викладачів. На першому рівні організації СВЗЯО, в ЧНУ соціологічною лабораторією університету здійснюються соціологічні опитування здобувачів вищої освіти стосовно оцінки студентської думки щодо покращення організації освітнього процесу в університеті.

За рахунок проведення моніторингу задоволеності ОП здобувачами, їхні побажання та інтереси можуть враховуватися при планових переглядах ОП.

Так, наприклад, в березні 2021 р. відбулась зустріч гаранта ОП та членів проектної групи зі здобувачами 5 курсу спеціальності «Історія та археологія», де їм було запропоновано детально ознайомитись з ОП та внести свої пропозиції. В результаті здобувачі (Карп'юк І., Палійчук Т., Микуляк А.) запропонували ввести дисципліни, які сприятимуть покращенню навичок наукової діяльності, результативності та опануванню практичних навичок, з метою майбутньої викладацької діяльності. Також (Левкун І., Божок В.) висловили пропозицію об'єднати асистентську практику в один семестр.

Основні пропозиції здобувачів вищої освіти було враховано під час вдосконалення цієї освітньої програми та її реалізації

Яким чином студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП

Представники студентського самоврядування входять до складу методичної та Вченої ради факультету та методичної Ради університету й мають можливість донести до членів Ради побажання щодо покращення якості освіти, а також – безпосередньо приймати участь в обговоренні та прийнятті відповідних рішень.

Здобувачі є активними учасниками студентського профкому та студентського парламенту, які мають функції молодіжного самоврядування. Студентське самоврядування сприяє: заохоченню молодих вчених; підготовці та участі талановитої молоді університету в олімпіадах, конкурсах наукових робіт, академічних програмах, конкурсах на отримання грантів, премій, стипендій для молодих вчених, аспірантів і студентів; займається організацією та розвитком міжуніверситетського та міжнародного наукового співробітництва молодих вчених.

<https://drive.google.com/file/d/1OTQ9RNuZaBzKvhh6KWRhCtMJMdcuhtwt/view>

При вирішенні питань тривалості семестру чи інших змін, які стосуються організації освітнього процесу, відбуваються зустрічі з ректором та деканом ФІПМВ очно або онлайн.

[http://www.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/news/archive&data\[5013\]\[news_id\]=13253](http://www.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/news/archive&data[5013][news_id]=13253)

В жовтні 2020 р. було проведено анкетування серед здобувачів щодо форми навчання в період перебування міста у «помаранчевій зоні». Крім того, проводяться акції «Відкритий мікрофон», де здобувачі можуть висловити свої бажання та пропозиції щодо вдосконалення освітнього процесу.

[http://www.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/news/archive&data\[5013\]\[news_id\]=13314](http://www.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/news/archive&data[5013][news_id]=13314)

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як роботодавці безпосередньо або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості

Залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу в рамках ОП, що акредитується, відбувається наступним чином: на етапі обґрунтування необхідності відкриття нової освітньої програми, коли проводиться аналіз ринку зацікавлених у реалізації програми стейкхолдерів; на етапі підготовки освітньої програми для її критичного аналізу, підготовки відгуків і рецензій, відбору необхідних, на їхній погляд, освітніх компонентів для підготовки фахівців відповідної спеціальності; на етапі реалізації освітньої програми для відбору баз практик, визначення наукових керівників.

Зокрема, під час останнього обговорення ОП в лютому-березні 2021 р. були залучені: Кіцул І – директор Чернівецького художнього музею; Пушкова О. – начальник Відділу охорони культурної спадщини Чернівецької міської ради; Рубанець М. – директор Державного архіву Чернівецької області; Білянін Г.І. – директор ІПОЧО. Дані роботодавці особливу увагу звертають на посилення практичної складової освітньої програми та покращення навиків роботи здобувачів з різними видами джерел.

Опишіть практику збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОП

У ЧНУ імені Юрія Федьковича збір інформації щодо первинного працевлаштування здійснюється за такими показниками: працевлаштовано в освітніх і наукових закладах та установах України; працевлаштовано в інших державних установах; працевлаштовано в недержавних установах. Профільні кафедри оцінюють траєкторію працевлаштування та кар'єрний шлях здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за ОП «Історія та археологія»; зокрема, було проведено збір інформації щодо працевлаштування за останні 5 років. В результаті опитування отримано такі дані: загалом, за 5 останніх років 128 здобувачів отримали ступінь магістра за спеціальністю 032 «Історія та археологія», з них:

32,76% - працюють вчителями історії;

12,48% - працівники музеїв, архівів, театрів;

10,92% - управління освіти;

9,36% - викладачі ЗВО;

7,02% - приватні підприємці;

3,9% - лаборанти ЗВО;

3,12% - журналісти;

2,34% - військовослужбовці;

1,56% - помічник народного депутата

На сайті факультету щороку оновлюється інформація про відомих випускників факультету.

<http://history.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/051infpacket/032/MA/09alumni>

Також створено Асоціацію випускників ЧНУ. <https://alumni.chnu.edu.ua>

Які недоліки в ОП та/або освітній діяльності з реалізації ОП були виявлені у ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості за час її реалізації? Яким чином система забезпечення якості ЗВО відреагувала на ці недоліки?

Порядок здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості ОП регламентовано «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича». Порядок моніторингу та удосконалення ОП в університеті деталізований «Положенням про розроблення та реалізацію освітніх програм Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича». Освітні програми регулярно переглядаються і удосконалюються робочими групами із залученням здобувачів та інших стейкхолдерів. Зібрана інформація аналізується і освітня програма адаптується для забезпечення її відповідності сучасним вимогам. Зокрема, за результатами використання зазначених процедур, звернуто увагу на недостатню кількість дисциплін, які сприяють практичним навичкам методики роботи з різними видами джерел та вмінню писати якісні наукові роботи, а також розробляти наукові проекти. В зв'язку з цим, було переглянуто ОП і відредаговано перелік дисциплін вільного вибору здобувача, а також введено ряд дисциплін в обов'язковий блок, які забезпечать необхідні компетентності, відповідно до вимог Стандарту та Національної рамки кваліфікацій.

До переліку обов'язкових, додано такі дисципліни: «Дискусійні питання в сучасній історичній науковій парадигмі», «Методологія і методика археологічних та польових досліджень», «Європейська грантова система підтримки наукових досліджень та академічних обмінів», «Інтерактивні й цифрові технології у історичних дослідженнях та викладанні історії», «Сучасні методи роботи з історичними джерелами».

До переліку вибіркового додано такі дисципліни: «Придунайські держави в Середньовіччі та Новому часі», «Криза імперій та революційні процеси в Європі на початку ХХ ст.», «Феномен вікінгів у контексті західноєвропейського Середньовіччя», «Політичне життя в Україні в умовах незалежності».

Рекомендовано посилити співпрацю між роботодавцями та здобувачами, які навчаються на ОП «Історія та археологія». З цієї метою було започатковано серію практичних занять, для проведення яких залучаються представники роботодавців: Інститут модернізації змісту освіти МОН України (Дутчак І.Г.), Інститут післядипломної педагогічної освіти (Білянін Г.І., Богачик Т.С.), Центр Буковинознавства (Скорейко Г.М., Валявська К.В.), Відділ охорони культурної спадщини (Пушкова О.Д.).

Продемонструйте, що результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги під час удосконалення ОП. Яким чином зауваження та пропозиції з останньої акредитації та акредитацій інших ОП були ураховані під час удосконалення цієї ОП?

Акредитація ОП відбувається вперше, реалізується з 2017р.; за цей час вона отримала схвальні відгуки з боку зовнішніх респондентів (здобувачі, роботодавці). Про результативність чинної освітньої програми свідчать отримані результати здобувачів під час зрізів знань та заліково-екзаменаційної сесії.

Під час удосконалення ОП враховувались пропозиції та рекомендації, які були висловлені під час акредитації ОП «Середня освіта (історія)» другого (магістерського) рівня (2018р.) та першого (бакалаврського) (2021р). Зокрема, комісія рекомендувала звернути увагу на співпрацю з роботодавцями, підсилити практичні заняття. Враховувались і пропозиції та рекомендації інших ОП другого рівня, які проходили акредитацію в 2019-2020 р., зокрема, сприяти популяризації академічної мобільності, академічної доброчесності, залучати здобувачів до наукової діяльності. При розробці та під час удосконалення даної ОП ці рекомендації були враховані.

На основі власного досвіду та досвіду: Львівського національного університету, Київського Національного університету, Волинського національного університету, зроблено перерозподіл кредитів і місце окремих освітніх компонентів у логічно-структурній схемі.

В ЧНУ розроблено процедури реагування на зауваження і пропозиції, які виникають в результаті роботи акредитаційних комісій по ОП різних спеціальностей. Висновки цих комісій розглядаються і аналізуються на вчених і методичних Радах ЧНУ і його підрозділів. Приймаються відповідні заходи щодо їх усунення.

Опишіть, яким чином учасники академічної спільноти змістовно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП?

Політика університету щодо забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти реалізується через внутрішні процеси забезпечення якості, із залученням всіх учасників освітнього процесу. Одним з дієвих інструментів є моніторинг. Безпосереднім виконавцем у моніторингу і забезпеченні якості освіти є професорсько-викладацький склад університету загалом, та кожний член колективу зокрема, керівники кафедр та інших структурних підрозділів.

З метою вдосконалення ОП проводяться міжкафедральні засідання, на яких присутній гарант програми та члени робочої групи. Кожен викладач має право висловити свою думку з приводу ОП та внести свої пропозиції. Всі пропозиції обговорюються та приймається спільне рішення. Також щорічно відбувається засідання методичної Ради факультету, де переглядаються ОП та члени Ради мають можливість висловити свої зауваження та пропозиції. Крім того, до обговорення ОП залучаються представники інших ЗВО, з якими факультет має тісні наукові зв'язки, зокрема, дана ОП отримала схвальні рецензії від представників Київського національного університету, Львівського національного університету, Харківського національного університету цивільного захисту України.

Також до обговорення ОП залучаються представники інших наукових установ області та міста, зокрема: Інститут модернізації змісту освіти МОН України та Інститут післядипломної педагогічної освіти.

Опишіть розподіл відповідальності між різними структурними підрозділами ЗВО у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти

У Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича за здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти (СВЗЯО) відповідають: на рівні університету – це навчально-методична комісія вченої Ради, яка розробляє концептуальні засади СВЗЯО і політику щодо забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти університету, моніторингу якості навчальної діяльності здобувачів, моніторингу якості освітньої та наукової діяльності викладачів. До реалізації цих процедур залучені – комісія вченої Ради з питань кадрової роботи (забезпечення якості освітньої та наукової діяльності викладачів, їх професійного розвитку), відділ інформаційного забезпечення та публічності інформації; на рівні факультету/інституту – це комісії із забезпечення якості освітніх програм, із забезпечення якості освітнього процесу та діяльності викладачів й моніторингова комісія якості вищої освіти; на рівні кафедр забезпечується викладачами кафедри, науково-методичною комісією кафедри при безпосередньому керівництві гаранта освітньої програми та завідувача кафедри.

Академічне управління освітньою програмою здійснює гарант освітньої програми: організація колегіального розроблення освітньої програми; здійснення контролю за її реалізацією; аналіз і впровадження досвіду світової та вітчизняної вищої освіти у зміст і технологію реалізації освітньої програми; взаємодія з науково-дослідними підрозділами університету з питань дослідницької роботи здобувачів вищої освіти.

9. Прозорість і публічність

Якими документами ЗВО регулюється права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу? Яким чином забезпечується їх доступність для учасників освітнього процесу?

Правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу в ЧНУ зазначено у Статуті університету (Розділ 3. Права та обов'язки засновника. Розділ 4. Завдання, права та обов'язки університету. Розділ 8. Освітній процес та його учасники та ін.)

<https://drive.google.com/file/d/oB1PzclSOKFQnVm9xSzJHdWsi1X3BVdTRSMWoxUjlnNb1dRYzFr/view>,

«Колективному договорі ЧНУ на 2017-2020 роки»

<https://drive.google.com/file/d/oB1PzclSOKFQnRTdLaUdBYVd6cHdsVDFkYjk3cWxRZXZheUt3/view?resourcekey=o-1eFSJGThuEiPQdq-D45sWA>

Вони визначені та конкретизовані відповідно до чинних нормативно-правових актів, які регламентують внутрішній розпорядок у навчальних закладах у «Правилах внутрішнього трудового розпорядку ЧНУ»

<https://drive.google.com/file/d/oB1PzclSOKFQnZzl5aNOMzRxY3N2dGV2b2Y2SfN1Uk5YMTlJ/view?resourcekey=o-LTsp86siLK9yW7XU6G14Ug>

Окремі аспекти прав та обов'язків регулюються в ЧНУ Положеннями: Про організацію освітнього процесу; Про

порядок навчання здобувачів за індивідуальним графіком; Про порядок переведення, відрахування, поновлення та переривання навчання здобувачів; Про контроль та систему оцінювання результатів навчання здобувачів; Про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти; Про порядок реалізації здобувачами права на вільний вибір навчальних дисциплін; Про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти. Ці та інші документи є у вільному доступі на сайті університету.
<http://www.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/scienc/o2%20osvitniad/o2>

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗВО відповідного проекту з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін (стейкхолдерів). Адреса веб-сторінки

На офіційному сайті ФПМВ окремою рубрикою представлена рубрика «Інформаційний пакет», відповідно там розміщена вся необхідна інформація, зокрема – проект ОПП для обговорення
<http://history.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/o51infpacket/o32/MA/o1opp/o1public>
Також на сайті розміщені протоколи обговорення даної ОНП за участі, професорсько-викладацького складу, аспірантів та роботодавців.
<http://history.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/o51infpacket/o32/MA/o1opp/o2protocols>
Також у на сайті розміщені рецензії від представників академічної спільноти та роботодавців
<http://history.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/o51infpacket/o32/MA/o1opp/o1public>

Наведіть посилання на оприлюднену у відкритому доступі в мережі Інтернет інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти)

https://drive.google.com/file/d/11ZdQOn9AmN_Wov19MFCpZnHAPbB3UaLR/view

11. Перспективи подальшого розвитку ОП

Якими загалом є сильні та слабкі сторони ОП?

ОП «Історія та археологія» реалізується в ЧНУ з 2017р.

Сильні сторони ОП. По-перше, вона охоплює ключові сегменти підготовки здобувачів в органічній, структурованій, збалансованій, логічно обґрунтованій та аргументованій формі. По-друге, ОП враховує відповідні дидактичні досягнення, практичні набутки й загальний досвід підготовки здобувачів вищої освіти в ЧНУ, інтегрує та акумулює тривалий період формування освітньо-методичного і науково-дослідницького компонентів діяльності випускових кафедр. По-третє, ОП охоплює широкий діапазон навчальних дисциплін, з актуалізованою проблематикою, які надають можливість формувати професійно-особистісні якості сучасного висококваліфікованого фахівця, який досконало володіє базовими знаннями, компетентностями, навичками й вміннями, необхідними у подальшій різноплановій професійній діяльності.

Так само ОП бере до уваги великий спектр та необхідну вмотивовану інтенсивність науково-організаційної діяльності кафедр і факультету, зокрема, практику наукових конференцій, семінарів, вебінарів, колоквиумів, круглих столів, які організуються та проводяться сумісно із іншими освітніми закладами. Науково-практичні складові позитивно впливають на забезпечення необхідного рівня підготовки здобувачів, сприяють їхній професійній соціалізації, інституалізації й адаптації, що передбачає ефективну інтеграцію випускників факультету в лабільне соціумне середовище.

Реалізації ОП конструктивно сприяє існування системи науково-практичної роботи кафедр у тісній та плідній взаємодії зі стейкхолдерами в Чернівецькій обл., інших регіонах України, крім того – роботодавцями зарубіжних країн. Кафедри забезпечують процес становлення творчої особистості майбутніх спеціалістів і визначення реалістичних перспектив їхнього наступного працевлаштування. Серед стрижневих напрямків, передбачених ОП, одним з пріоритетних є підготовка конкурентоспроможних випускників, які би мали можливість одержувати гідне робоче місце не лише в Україні, а й в інших країнах світу.

ОП належним чином укомплектована професорсько-викладацьким складом. Виконання ОП забезпечують 21 викладач факультету; з них – 7 докторів наук, професорів, 14 кандидатів наук (доцентів та асистентів). План підготовки спеціалістів за означеною ОП реалізується з урахуванням сучасних освітніх інновацій, поширених в Україні, й орієнтується на втілення державної інформаційно-комунікаційної стратегії та іміджевої політики в усіх сферах науки і освіти.

Підготовка за ОП поліпшить фахову і наукову підготовку здобувачів. Разом з тим, ОП слугує певним регіональним імпульсом в євроінтеграційних устремліннях України, сприяє професійній самореалізації випускників.

Слабкими сторонами ОП є: недостатньо активне залучення здобувачів до програм академічної мобільності; порівняно ще слабкий рівень володіння частиною викладачів англійською й іншими іноземними мовами країн ЄС; обмежена кількість курсів, орієнтованих на залучення і використання інформації із суміжних гуманітарних галузей та дисциплін

Якими є перспективи розвитку ОП упродовж найближчих 3 років? Які конкретні заходи ЗВО планує здійснити задля реалізації цих перспектив?

У Чернівецькій обл. сконцентровано значний науковий, освітній та адміністративно-управлінський потенціал. Це

об'єктивно потребує спеціалістів із фаховою підготовкою в галузі саме історії, які, ґрунтуючись на сучасних методологічних підходах і враховуючи аналітично-узагальнюючі концепції, пов'язані з різнобічним осмисленням сучасних глобалізаційних реалій, покликані визначати тенденції, мотивації, вектори розвитку соціуму, розуміти його ментальну (світоглядну) симптоматику, політичні пріоритети й духовно-світоглядні орієнтири для розширення і вдосконалення умов життєдіяльності громадян України.

З метою покращення ОП й відповідно до вимог сучасного наукового простору, в ЧНУ плануються такі заходи:

- стимулювання навчання науково-педагогічних працівників факультету історії, політології та міжнародних відносин, з метою кращого оволодіння ними англійської мови та інших іноземних мов країн ЄС, й одержання відповідних сертифікатів;
- активізація фахового рівня викладачів шляхом стажування у вітчизняних та закордонних університетах;
- поглиблення наукової співпраці з академічними установами гуманітарного профілю в Україні й освітніми закладами зарубіжних країн;
- посилення мобільності викладачів і здобувачів вищої освіти, залучення європейського інтелектуального потенціалу й грантових проектів до освітнього процесу на основі укладання двосторонніх та багатосторонніх угод між вищими навчальними закладами-партнерами і грантодавчими організаціями;
- продовження практики запрошення іноземних лекторів для читання лекцій здобувачам за даною ОП;
- покращення матеріально-технічного забезпечення процесу навчання і збільшення обсягу закупівлі високотехнологічного обладнання;
- впровадження інноваційних технологій, передового педагогічного досвіду, сучасних дидактичних розробок і моделей;
- розширення прав і можливостей структур самоврядування здобувачів, підвищення їхньої ролі в організації дозвілля та відпочинку.

Перспективи розвитку ОП передбачають також необхідність активізації – в межах модернізації вищої освіти – студентоцентрованого навчання, розширення участі кола зацікавлених сторін, особливо стейкхолдерів, випускників і самих здобувачів у подальшій реалізації програми.

План підготовки спеціалістів реалізується з урахуванням нових освітніх пріоритетів української вищої школи та магістральним орієнтиром на сучасну інформаційно-комунікаційну стратегію та іміджеву політику України в усіх освітніх і наукових сферах. Підготовка спеціалістів у ЧНУ за означеною ОП відіграватиме суттєву роль в утвердженні стандартів нової української вищої освіти.

Констатовані вище та низка перспективних заходів розглядаються і будуть надалі обговорюватись на засіданнях кафедр. Відповідні рішення ухвалюватимуться на засіданнях Вченої ради ФІПМВ, Науково-технічної ради університету, Вченої ради університету, засіданнях ректорату, - для подальшого вдосконалення цих заходів і органічного їх втілення на практиці, а також – забезпечення належного контролю за виконанням

Запевнення

Запевняємо, що уся інформація, наведена у відомостях та доданих до них матеріалах, є достовірною.

Гарантуємо, що ЗВО за запитом експертної групи надасть будь-які документи та додаткову інформацію, яка стосується освітньої програми та/або освітньої діяльності за цією освітньою програмою.

Надаємо згоду на опрацювання та оприлюднення цих відомостей про самооцінювання та усіх доданих до них матеріалів у повному обсязі у відкритому доступі.

Додатки:

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Шляхом підписання цього документа запевняю, що я належним чином уповноважений на здійснення такої дії від імені закладу вищої освіти та за потреби надам документ, який посвідчує ці повноваження.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом/кваліфікованою електронною печаткою.

Інформація про КЕП

ПІБ: Петришин Роман Іванович

Дата: 01.09.2021 р.

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Назва освітнього компонента	Вид компонента	Силабус або інші навчально-методичні матеріали		Якщо освітній компонент потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, наведіть відомості щодо нього*
		Назва файла	Хеш файла	
Науково-дослідницька практика	практика	<i>Наук-дослід.практика 032 (6 курс).pdf</i>	5q/hLTiBTaw8bV3FyEL6ccEDjDbA/973DYUpkxprww44=	<i>Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Чернівецького національного університету ім. Юрія Федьковича</i> <i>Наскрізна програма практики, робоча програма практики</i>
Асистентська (педагогічна) практика	практика	<i>Асистентська практика 032 (6 курс).pdf</i>	fhvHhKQT//ritJ+mqUF5kGSZd51BevqZlhLw17jxEc=	<i>Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Чернівецького національного університету ім. Юрія Федьковича</i> <i>Наскрізна програма практики, робоча програма практики</i>
Інтерактивні й цифрові технології в історичних дослідженнях та викладанні історії	навчальна дисципліна	<i>ОК 14 Інтер циф. техі в іст дос..pdf</i>	LS6BCisfx1rlc1CEузуgiKF7iL2LWRPqTtVyc3NLhY=	<i>Мультимедійний проектор (2017 р. введений в експлуатацію, 1);</i> <i>Інтерактивна дошка (2017р. введена в експлуатацію)</i> <i>Комп'ютерний клас:</i> <i>Комп'ютери – 20 шт. (2017 р. введені в експлуатацію:</i> <i>програмне забезпечення: OEM Windows 10 Pro 64 Bit);</i> <i>Елементи унаочнення: таблиці, схеми проектів тощо.</i>
Європейська грантова система підтримки наукових досліджень та академічних обмінів	навчальна дисципліна	<i>ОК 13. Європ. грантова система.pdf</i>	9T3+sMppi+H5oYTWL54oTH4tz3GZSSsus52FgRjHcdg=	<i>Мультимедійний проектор (2017 р. введений в експлуатацію, 1);</i> <i>Інтерактивна дошка (2017р. введена в експлуатацію)</i>
Сучасні методи роботи з історичними джерелами	навчальна дисципліна	<i>ОК 12. Сучасні методи роб з дж..pdf</i>	jk2fhsIma+iEdtLuBo9TiOXtdo505wZ1JM VtNjCNeLQ=	<i>Мультимедійний проектор (2017 р. введений в експлуатацію, 1);</i> <i>Інтерактивна дошка (2017р. введена в експлуатацію)</i>
Методологія і методика археологічних та польових досліджень	навчальна дисципліна	<i>ОК 11. Мет. арх. та польових. дослід.pdf</i>	dqrj1K7zVMgZarWEVpuXXLLP1Prf7n1+ePsKfhkWvxU=	<i>Мультимедійний проектор (2017 р. введений в експлуатацію, 1);</i> <i>Інтерактивна дошка (2017р. введена в експлуатацію)</i> <i>Археологічна лабораторія</i>
Дискусійні питання в сучасній історичній науковій парадигмі	навчальна дисципліна	<i>ОК 10. Дискусійні питання.pdf</i>	SzuQL49FY8QKrT73h7aaporiWHJG//jTojfkfza3uQG0=	<i>Мультимедійний проектор (2017 р. введений в експлуатацію, 1);</i> <i>Інтерактивна дошка (2017р. введена в експлуатацію)</i>
Охорона та збереження культурної спадщини в Україні: проблеми та перспективи	навчальна дисципліна	<i>ОК 9. Охорона та збереження.pdf</i>	YuOjmrorksY6FdGV28Cow/2OW6xEJ7ffiG23V4Ojrtyg=	<i>Мультимедійний проектор (2017 р. введений в експлуатацію, 1);</i> <i>Інтерактивна дошка (2017р. введена в експлуатацію)</i> <i>Етнографічний музей,</i> <i>археологічна лабораторія</i>
Духовно-етичні вчення в історії світових цивілізацій	навчальна дисципліна	<i>ОК 8. Духовно-етичні вчення.pdf</i>	dTRioMoP/NuHhOAtJFiVYq8JXnclWL8CNhkVWHfxZ10=	<i>Мультимедійний проектор (2017 р. введений в експлуатацію, 1);</i> <i>Інтерактивна дошка (2017р. введена в експлуатацію)</i>
Основи наукових досліджень	навчальна дисципліна	<i>ОК 7. Основи наук.досл.pdf</i>	Eu9EA2phof7O3SAXMD465DCoKVX3jvkl63q6aqjDsS8=	<i>Мультимедійний проектор (2017 р. введений в експлуатацію, 1);</i> <i>Інтерактивна дошка (2017 р. введена в експлуатацію)</i> <i>Комп'ютерний клас:</i> <i>Комп'ютери – 20 шт. (2017 р.</i>

				введені в експлуатацію: програмне забезпечення: OEM Windows 10 Pro 64 Bit); Елементи унаочнення: таблиці, схеми проектів тощо.
Міфотворчість у вітчизняній історичній науці	навчальна дисципліна	ОК 6. Міфотворчість у віт. іст.науці.pdf	ysrMC94CGXULRZP uozp5/VkOo41bEPO Eg3TsZnMeGo8=	Мультимедійний проектор (2017 р. введений в експлуатацію, 1); Інтерактивна дошка (2017р. введена в експлуатацію)
Проблеми сучасної української історіографії на зламі XX-XXI ст	навчальна дисципліна	ОК 5. Проблеми сучасної української історіографії.pdf	bKzJOAwlo4uMiBMs 2KLeQHqo6ijikCcx2I mgrp4AU/U=	Мультимедійний проектор (2017 р. введений в експлуатацію, 1); Інтерактивна дошка (2017р. введена в експлуатацію)
Цивілізація в історії людства	навчальна дисципліна	ОК 4. Цивілізації в історії людства.pdf	oMtoTHTWFTABAc hOICVLmXVZeBoiG H9kCl+nN7YkAok=	Мультимедійний проектор (2017 р. введений в експлуатацію, 1); Інтерактивна дошка (2017р. введена в експлуатацію)
Іноземна мова (за професійним спрямуванням. німецька)	навчальна дисципліна	ОК 3. Іноз.мова (німецька).pdf	mV9QZhsbFsAholxk Y5EsOkNeLGMomw DvobwMoiGR6xg=	Мультимедійний проектор (2017 р. введений в експлуатацію, 1); Інтерактивна дошка (2017р. введена в експлуатацію)
Іноземна мова (за професійним спрямуванням. англійська)	навчальна дисципліна	ОК 3. Іноз.мова (англійська).pdf	M6I2TAB/hc5bP7J WBNWVYxPCQUps2 47HmeNMUiJMqyw =	Мультимедійний проектор (2017 р. введений в експлуатацію, 1); Інтерактивна дошка (2017р. введена в експлуатацію)
Методика викладання фахових дисциплін у вищій школі	навчальна дисципліна	ОК 2. Методика викладання.pdf	MdmzhAmG3roMUE 7zlxPzOe7udzvZ/hh BmdTrJ9CSom=	Мультимедійний проектор (2017 р. введений в експлуатацію, 1); Інтерактивна дошка (2017 р. введена в експлуатацію) Комп'ютерний клас: Комп'ютери – 20 шт. (2017 р. введені в експлуатацію: програмне забезпечення: OEM Windows 10 Pro 64 Bit); Елементи унаочнення: таблиці, схеми проектів тощо.
Педагогіка та психологія вищої школи	навчальна дисципліна	ОК 1. Педаг. та псих. -pdf	sg1LRi8v4jWLRWoH KfmrERlivKxWfuK w/W4Lzv4XbuE=	Мультимедійний проектор (2017р.) введений в експлуатацію, 1); Інтерактивна дошка (2017р. введена в експлуатацію)

* наводяться відомості, як мінімум, щодо наявності відповідного матеріально-технічного забезпечення, його достатності для реалізації ОП; для обладнання/устаткування – також кількість, рік введення в експлуатацію, рік останнього ремонту; для програмного забезпечення – також кількість ліцензій та версія програмного забезпечення

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

ІД викладача	ПІБ	Посада	Структурний підрозділ	Кваліфікація викладача	Стаж	Навчальні дисципліни, що їх викладає викладач на ОП	Обґрунтування
127588	Іванчук Марія Георгіївна	професор, Основне місце роботи	Факультет педагогіки, психології та соціальної роботи	Диплом доктора наук ДД 004773, виданий 19.01.2006, Аттестат професора 12ПР 005273, виданий 26.12.2007	43	Педагогіка та психологія вищої школи	1.Galan, Y., Ivanchuk, M., Kushnir, I., Svarychevska, A., Koshura, A., Baidiuk, M., Olenayarmak. The factor structure of the physical condition of the 13 year-old young men going in orienteering. Journal of Physical Education and Sport (JPES), 2019, Vol.19 (Issue 2), Art 179, 1236-1241. 2. Trofimenko, V.,

Oksana, R., Olena, A., Ivanchuk, M., Bohdanyuk, A., Zoriy, Y., Moseichuk, Y., Koshura, A., Yarmak, O., Galan, Y. Analysis of the dynamics of physical development and functional state of 9-12-year-old school children play in volleyball. Journal of Physical Education and Sport (JPES), 2019, Vol.19 (Issue1), Art 107, 748-755.

3. Ivanchuk M., Kostashchuk O. (2020). Professional Honor in the Pedagogical Activity of the Future Teacher. Revista Românească Pentru Educație Multidimensională. Romanian Journal for Multidimensional Education, Vol. XII, Number: 1, 2020. P. 291-310.

4. Іванчук М., Істинюк І. Інтенсифікація інноваційної виховної діяльності студентів з молодшими школярами у процесі педагогічної практики /Марія Іванчук, Ірина Істинюк // Virtus: Scientific Journal / Editor-in-Chief M.A. Zhurba. – November, issue 12. – 2017. – 258 p. – P.101-106.

5. Іванчук М. Г., Цуркан Т.Г. Зарубіжний досвід впровадження освітніх програм для батьків / М. Г. Іванчук, Т. Г. Цуркан // Wschodnioeuropejskie Czasopismo Naukowe. – 2017. – № 7 (23). – С. 60–68.

6. Якісна освіта в Україні: тенденції, проблеми, перспективи / М. Іванчук // Естетика і етика педагогічної дії: Зб. наук. пр. / Ін-т пед. освіти і освіти дорослих НАПН України, Полтав. нац. пед. ун-т імені В.Г. Короленка. – 2018. – С. 185-189.

7.Марія Іванчук, Марія Олійник. Розвиток особистісного потенціалу молодшого школяра в умовах інтегрованого навчання / М. Іванчук // Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені

							<p>Івана Огієнка. Випуск 26 (1-2019) Ч.2. – Кам'янець-Подільський, 2019. – С. 254.</p> <p>8.Пірен М.І., Петрос О.М., Іванчук М.Г. Роль освіти як чинника мотивації громадян на єдність, толерантність і мир в управлінській культурі проблемного світу. Вісник Національної академії державного управління при Президентові України. Серія «Державне управління». 2020. № 4 (99). С.21-27.</p>
75193	Воротняк Іван Дмитрович	доцент, Основне місце роботи	Факультет історії, політології та міжнародних відносин	<p>Диплом магістра, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, рік закінчення: 2002, спеціальність: 010103 Всесвітня історія, Диплом кандидата наук ДК 034690, виданий 08.06.2006, Атестат доцента 12/ДЦ 029707, виданий 23.12.2011</p>	17	Інтерактивні й цифрові технології в історичних дослідженнях та викладанні історії	<p>1.Воротняк І.Д. Інформаційна евристика: проблеми і перспективи вивчення стародавньої і середньовічної історії за допомогою Інтернет-ресурсів // Питання стародавньої та середньовічної історії, археології й етнології. Чернівці: Чернів. нац. ун-т, 2011. Т. 1. С. 103-124;</p> <p>2.Воротняк І.Д. Українська етнографія в глобальній інформаційній мережі Internet: специфіка евристики і використання інформації // Питання стародавньої та середньовічної історії, археології й етнології. Чернівці: Чернів. нац. ун-т, 2012. Т. 2. С. 114-139;</p> <p>3.Воротняк І.Д. Стародавня і середньовічна історія в мережі Інтернет: особливості пошуку і перспективи використання інформації в науковій діяльності і освітньому процесі // Питання стародавньої та середньовічної історії, археології й етнології. Чернівці: Чернів. нац. ун-т, 2014. Т. 1. С. 222-258.</p> <p>4. Воротняк І., Стрельчук Н. Етнофестивалі як засіб збереження та пропагування традиційної культури (на прикладі Чернівецької та Закарпатської областей) // Етнокультурний та етнополітичний ландшафт прикордонних</p>

						<p>регіонів України, Молдови та Румунії: історична ретроспектива і сучасний стан / За ред. Н.В. Стрельчук. – Чернівці, 2018. – С. 116-141.</p> <p>5. Воротняк І. Липовани у народній пам'яті буковинців і сучасному науковому дискурсі // Етнокультурний та етнополітичний ландшафт прикордонних регіонів України, Молдови та Румунії: історична ретроспектива і сучасний стан / За ред. Н.В. Стрельчук. – Чернівці, 2018. – С. 176-185.</p> <p>6. Воротняк І. Етноконфесійна складова феномену буковинської толерантності // Per aspera ad astra: до 100-літнього ювілею відомого археолога Бориса Тимощука: Тези доповідей Міжнародної наукової конференції (м. Чернівці, 8 квітня 2019 р.). – Чернівці: Чернівецький національний університет, 2019. – С. 38-41.</p>	
65803	Руснак Олександр Валерійович	асистент, Основне місце роботи	Факультет історії, політології та міжнародних відносин	Диплом магістра, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, рік закінчення: 2007, спеціальність: 030301 Історія, Диплом кандидата наук ДК 066984, виданий 23.02.2011	10	Європейська грантова система підтримки наукових досліджень та академічних обмінів	<p>1. Rusnak O. Calendar Reform of Bishop H. Khomyshyn and Bukovyna // History Journal of Yurii Fedkovych Chernivtsi National University: History. – Chernivtsi: Chernivtsi University, 2018. – №1. – P. 74-79.</p> <p>2. Rusnak O., Holovlov M. New Seal of District Chief: to the Centenary of Ukrainian Authority in Khotyn Region // History Journal of Yurii Fedkovych Chernivtsi National University. – No 2. – 2018. – pp. 38-49.</p> <p>Index Copernicus ICV 2016:49.63</p> <p>3. Руснак О. Етно-демографічна характеристика населення Північної Буковини і Хотинщини у міжвоєнний період // Науковий вісник Чернівецького університету імені Юрія Федьковича: Історія. – № 1. – 2019. – С. 84-92.</p> <p>Веб-сайт:</p>

<http://hj.chnu.edu.ua>
Index Copernicus ICV
2016:49.63
4. Rusnak O. Transport System of Northern Bukovina and Hotyn Region in the Interwar Period // History Journal of Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University. – No 2. – 2019. – pp. 32-41.
Веб-сайт:
<http://hj.chnu.edu.ua>
Index Copernicus ICV
2016:49.63
5. Rusnak O. The Place of Crime in the Neo-Emperor Policy of Russia (1991–2020) // History Journal of Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University. – No 1. – 2020. – pp. 48-58.

Руснак О. Брегіану Іон (Іонел) І. К. // Західно-Українська Народна Республіка 1918-1923. Енциклопедія: До 100-річчя утворення Західно-Української Народної Республіки. Т. 1: А–Ж. – Івано-Франківськ: Манускрипт-Львів, 2018. – С. 178.

Руснак О., Старик В. Бурачинський Тит-Євген Осипович // Західно-Українська Народна Республіка 1918-1923. Енциклопедія: До 100-річчя утворення Західно-Української Народної Республіки. Т. 1: А–Ж. – Івано-Франківськ: Манускрипт-Львів, 2018. – С. 209-210.

Руснак О., Старик В. Доспіль Осип Франц-Йозеф // Західно-Українська Народна Республіка 1918-1923. Енциклопедія: До 100-річчя утворення Західно-Української Народної Республіки. Т. 1: А–Ж. – Івано-Франківськ: Манускрипт-Львів, 2018. – С. 586-587.

Руснак О., Старик В. Іваницький Омелян Созонтійович // Західно-Українська Народна Республіка 1918-1923. Енциклопедія: До 100-річчя утворення Західно-Української Народної Республіки. Т. 2: З–О. – Івано-Франківськ: Манускрипт-Львів, 2019. – С. 99-100.

Руснак О., Старик В. Іваницький Теодор

						<p>Теодорович // Західно-Українська Народна Республіка 1918-1923. Енциклопедія: До 100-річчя утворення Західно-Української Народної Республіки. Т. 2: З-О. – Івано-Франківськ: Манускрипт-Львів, 2019. – С. 102-103.</p> <p>Руснак О., Старик В. Іванович Северин Денисович (Діонісійович) // Західно-Українська Народна Республіка 1918-1923. Енциклопедія: До 100-річчя утворення Західно-Української Народної Республіки. Т. 2: З-О. – Івано-Франківськ: Манускрипт-Львів, 2019. – С. 107-108.</p> <p>Руснак О., Старик В. Кочерган Михайло Степанович // Західно-Українська Народна Республіка 1918-1923. Енциклопедія: До 100-річчя утворення Західно-Української Народної Республіки. Т. 2: З-О. – Івано-Франківськ: Манускрипт-Львів, 2019. – С. 308-309.</p>
97757	Льків Микола Володимирович	асистент, Основне місце роботи	Факультет історії, політології та міжнародних відносин	Диплом магістра, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, рік закінчення: 2007, спеціальність: 030301 Історія, Диплом кандидата наук ДК 065973, виданий 26.01.2011	13	<p>Методологія і методика археологічних та польових досліджень</p> <p>1. Льків М., Калініченко В., Пивоваров С. Візантійські та угорські монети з Чорнівецького городища // Вісник Інституту археології. Львівський ун-т. 2016. Вип. 11. С. 198-213.</p> <p>2. Льків М., Калініченко В., Пивоваров С.. Дослідження Чорнівецького городища першої половини XIII ст. у 2015-2016 рр // Питання стародавньої та середньовічної історії, археології й етнології: Зб. наук. праць. Чернівці: Черемош, 2016. Т. 2(42). С. 7-44.</p> <p>3. Mykola Ilkiv, Oleksandr Rusnak, , Mykola Holovlov Newseal of districtchief: to the centenary of Ukrainian authority in Khotynregion //Науковий вісник Чернівецького університету імені Юрія Федьковича: Історія. 2018. № 2 (48). С. 38-49.</p> <p>4. Льків М.В. Горн кінця XV – початку</p>

						<p>XVI ст. із старої частини м. Чернівців // Археологія і давня історія України. 2018. Вип. 4 (29). С. 241-245.</p> <p>5. Ільків М. Про найдавніше минуле межиріччя Пруту і Черемошу (рецензія на книгу: Чобан Р., Діголяр М. Верхньопалеолітичні пам'ятки рівнинної частини Прут-Черемоського міжріччя. Снятин-Чернівці: Друк Арт, 2019. 56 с.) / Микола Ільків // Питання стародавньої та середньовічної історії, археології й етнології: Зб. наук. праць. Чернівці: Золоті литаври, 2019. Т. 1(47). С. 352-358.</p> <p>6. Ільків М.В. Археологічні старожитності Чернівецької області (доба раннього заліза): Навчально-методичні рекомендації / М.В.Ільків. – Чернівці, 2020. – 32 с.</p>	
85048	Боднарюк Богдан Михайлович	доцент, Основне місце роботи	Факультет історії, політології та міжнародних відносин	<p>Диплом доктора наук ДД 002424, виданий 04.07.2013,</p> <p>Диплом кандидата наук КН 008307, виданий 27.04.1995</p>	24	<p>Дискусійні питання в сучасній історичній науковій парадигмі</p>	<p>1.Боднарюк Б.М. Молдо-валашский этнический субстрат в эпоху Раннего Средневековья: аспекты цивилизационной идентификации в осмыслении румынских историков XX века // В поисках сущности: Сборник статей в честь 60-летия Н.Д. Руссева. Кишинэу: Stratum Plus, 2019. С. 331-338.</p> <p>2.Боднарюк Б.М. Специфіка державно-церковних взаємин на українських землях у давньоруський період // Світоглядно-ціннісне самовизначення: толерантність в історичному і міжнародному вимірах: колективна монографія / За наук. ред. член-кор. НАІН України В.О.Балуха. Чернівці: ЧНУ, 2015. С. 74-105</p>
81200	Герегова Світлана Володимирівна	доцент, Основне місце роботи	Факультет історії, політології та міжнародних відносин	<p>Диплом доктора філософії ДК 026605, виданий 28.12.2009,</p> <p>Диплом кандидата наук ДК 026605,</p>	20	<p>Охорона та збереження культурної спадщини в Україні: проблеми та перспективи</p>	<p>1.Герегова С. Проблема збереження національної ідентичності українців в умовах глобалізації // Українознавчий альманах. Вип. 15. К., 2014. С. 125 - 128.</p> <p>2.Герегова С. //</p>

				<p>виданий 15.12.2004, Атестат доцента о2ДЦ 013667, виданий 19.10.2006</p>			<p>Костянтин Томащук: повернення у славі в Чернівці / Автори- укладачі Т. Марусик, С. Герегова. Чернівці: Букрек, 2016. 240 с. 3.Герегова С. До питання дослідження мультикультурної спадщини: теоретичний та практичний аспекти (на матеріалах м. Чернівців) // Питання історії України. Зб. наук. пр. кафедри історії України Чернівецького нац. ун-ту імені Юрія Федьковича. Чернівці: Технодрук, 2014. Т.17. С. 161-167. 4.Герегова С. Канадський художник з «буковинським корінням» Василь Курилик: збереження національної ідентичності // Вісник центру буковинознавства Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. Чернівці: Технодрук, 2017. Т. 1 - С.138-149. 5.Герегова С.В. // Мойсей А.А., Герегова С.В., Скрицька Н.В. Історія України та української культури: Навчально- методичний посібник для студентів закладів вищої освіти. Чернівці, 2018. 255 с. 6.Герегова С. Деякі аспекти формування гуманістичного світогляду учнів в умовах нової української школи //Питання історії України. Збірник наукових праць кафедри історії України Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. Чернівці: ЧНУ, 2018.– Т.20.– С.78-83. (у співав.: П. Старовойт) 7.HerhovaSvitlana / UKRAINIANSOURCES OFCREATIVESWORKO FHOLLYWOODCOMP OSERHAMMASKUPYN SKYI // Iryna Boychuk, Svitlana Herhova. Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв: наук. журнал. К. : Міленіум, 2018. № 4. 387 с.– С.240-247</p>
123458	Скорейко	доцент,	Факультет	Диплом	29	Сучасні методи	1.Скорейко Г., Жалоба

	Ганна Михайлівна	Основне місце роботи	історії, політології та міжнародних відносин	кандидата наук ДК 002322, виданий 13.01.1999, Атестат доцента 02ДЦ 002215, виданий 17.06.2004	роботи з історичними джерелами	<p>I. Літопис трагедії холмсько-підляських українців // Зовнішні справи: суспільно-політичний журнал / засновник Міністерство закордонних справ України, Дипломатична академія України при МЗС України. – Київ: ДП «Політика і час», 2016. - №2. – С. 54-57.</p> <p>2.Скорейко Г. Усно історичні дослідження міжвоєнного повсякдення буковинців: усвідомлення себе через образ сусіда // XI Буковинська міжнародна історико-краєзнавча конференція присвячена 100-річчю Української національної революції. Тези доповідей, Чернівці, 20 – 21 жовтня 2017 р. / Наук. ред. О. В. Добржанський. – Чернівці: Технодрук, 2017. – С. 12-14.</p> <p>3.Скорейко Г., Бейсюк Б. Галицький намісник Агенор Голуховський та австрійсько-польсько-український «трикутник» (1848-1856 рр.)//Питання історії України. Збірник наукових праць кафедри історії України Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. – Чернівці: ЧНУ, 2018.– Т.20.–С.7-14.</p> <p>4.Скорейко Г. Війна як виклик і шанс: Буковина у пошуку нової моделі розвитку наприкінці Першої світової війни. / Кінець Габсбурзької Монархії: погляд з Відня і периферії (1918-2018)» // II конференція спільної Австрійсько-Української комісії істориків у рамках відзначення 100-річчя Буковинського віча. Чернівці , 8-9 листопада, 2018р.</p> <p>5.Скорейко Г.М. Етнокультурний та етнополітичний ландшафт прикордонних регіонів України, Молдови та Румунії: історична ретроспектива і сучасний стан / За</p>
--	------------------	----------------------	--	---	--------------------------------	---

						ред. Н.В. Стрельчук. Чернівці: Технодрук, 2018. 256 с. (колективна монографія) 6.Скорейко Г. Листи Остапа Луцького до Степана Смаль-Стоцького// XII Буковинська міжнародна історико-краєзнавча конференція, присвячена 185-й річниці від дня народження Юрія Федьковича та 160-й річниці від дня народження Степана Смаль-Стоцького. Тези доповідей, Чернівці, 1 – 2 листопада 2019 р. / Наук ред. О.В. Добржанський. – Чернівці: Технодрук, 2019. – С.27-29	
173028	Добржанський Олександр Володимирович	декан, Основне місце роботи	Факультет історії, політології та міжнародних відносин	Диплом доктора наук ДД 000808, виданий 13.10.1999, Диплом кандидата наук ИТ 010783, виданий 24.11.1986, Атестат доцента ДЦ 042770, виданий 23.10.1991	38	Основи наукових досліджень	1.Dobrzhanskyi O. Nikolajv on Wassilko. Bukovinian statesman and diplomat. Codrul Cosminului, XXV, 2019, No. 1, p. 181-202. 2. Добржанський О., Стрільчук Л. Традиції та новації у зовнішньополітичних концепціях Польщі щодо України (XX – початок XXI ст.). Східноєвропейський історичний вісник. Дрогобич: Видавничий дім «Гельветика», 2021. Вип. 18. С. 219-228. 9 Web of Science); 3. Добржанський О. Життя за Австрії в історичній уяві сучасних буковинців як приклад конструювання історичної пам'яті. Історичні і політологічні дослідження. Вінниця, 2020. № 2. С. 138-143 Даниленко О., 4.Добржанський О. Степан Смаль-Стоцький – учений і "реальний політик" (до 160-річчя з дня народження) Краєзнавство. 2019. № 3. С. 150-164.; 5.Добржанський О. Проблема державної приналежності Буковини в міжнародних відносинах напередодні та під час Паризької мирної конференції. Історичні і політологічні дослідження (Вінниця). 2019. №1.

						<p>С. 186-191.</p> <p>6. Добржанський О.В. Яценюк Г.М. Методичні рекомендації для написання курсових робіт зі спеціальностей 032 «Історія та археологія» та 014 «Середня освіта (історія)» для студентів денної та заочної форми навчання факультету історії, політології та міжнародних відносин – Чернівці: Технодрук, 2020. –48 с.</p> <p>7. Добржанський О.В. Яценюк Г.М. Методичні рекомендації для написання магістерських (дипломних) робіт зі спеціальностей 032 «Історія та археологія» та 014 «Середня освіта (історія)» для студентів денної та заочної форми навчання факультету історії, політології та міжнародних відносин – Чернівці: Технодрук, 2021. –58 с.</p>	
120731	Яценюк Галина Миколаївна	доцент, Основне місце роботи	Факультет історії, політології та міжнародних відносин	<p>Диплом магістра, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, рік закінчення: 2002, спеціальність: 010103 Всесвітня історія, Диплом кандидата наук ДК 033148, виданий 09.03.2006, Атестат доцента 12/ДЦ 024165, виданий 09.11.2010</p>	17	Міфотворчість у вітчизняній історичній науці	<p>1.Яценюк Г. Від підданств до війни: взаємини князя Данила Романовича з золотоординськими ханами у 1246-1260 рр. // Rocznik Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej, 2014, R. 12, z. 6. S 63-74</p> <p>2.Яценюк Г., Яценюк Ф. Особливості утворення органів державного управління в роки революції (1917-1918 рр.) // Питання історії України. Збірник наукових праць кафедри історії України Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. Чернівці: ЧНУ, 2018.– Т.20.–С.19-24.</p> <p>3.Яценюк Г. Листування між гетьманом І. Самойловичем та литовськими високопосадовцями з приводу підготовки кампанії 1678 р. // VI Міжнародна наукова конференція «Україна і Велике князівство Литовське в XIV – XVIII ст.: політичні,</p>

економічні, міжнаціональні та соціокультурні відносини в загальноєвропейському вимірі».

Кам'янець-Подільський, 18 – 21 вересня 2019 р. тези доповідей. К.: Ін-т іст. України НАН України; Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет ім. І. Огієнка, 2019. С.84-86

4. Яценюк Г., Федорук А.В. Капітан Патрик Гордон – учасник чуднівської капманії 1660 р. // Чорноморська минувшина: Записки Відділу історії козацтва на півдні України. Випуск 14. 2019. С. 12-19.

5. Яценюк Г. Акт Злуки 22 січня 1919 р. очима галицького дипломата (за спогадами Л.Цегельського) // Вісник Черкаського університету. Серія Історичні науки. № 2. 2019. С. 46-52.

6. Яценюк Г.М., Добржанський О.В. Методичні рекомендації для написання курсових робіт зі спеціальностей 032 «Історія та археологія» та 014 «Середня освіта (історія)» для студентів денної та заочної форми навчання факультету історії, політології та міжнародних відносин – Чернівці: Технодрук, 2020. –48 с.

7. Яценюк Г.М., Добржанський О.В. Методичні рекомендації для написання магістерських (дипломних) робіт зі спеціальностей 032 «Історія та археологія» та 014 «Середня освіта (історія)» для студентів денної та заочної форми навчання факультету історії, політології та міжнародних відносин – Чернівці: Технодрук, 2021. –58 с.

8. Участь у проекті «Вивчай та розрізняй: інфомедійна

							грамотність» що виконується за підтримки МОН України, Посольств Великої Британії та США. Онлайн- навчання з інфомедійної грамотності для викладачів закладів вищої освіти та інститутів після дипломної педагогічної освіти. Червень 2020. (в рамках проекту).
65402	Филипчук Олександр Михайлович	асистент, Основне місце роботи	Факультет історії, політології та міжнародних відносин	Диплом магістра, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, рік закінчення: 2007, спеціальність: 030301 Історія, Диплом кандидата наук ДК 065963, виданий 26.01.2011	11	Проблеми сучасної української історіографії на зламі ХХ- ХХІ ст	1.Филипчук О.М. Старые враги, новые союзники Василия II: Иоанн Геометр и русы, Byzantinoslavica 1-2 (2019), 248-263. 2.ФилипчукО.МByzantiumandtheVikingWorld,Scando-Slavica 64/2 (2018), 314-316. 3.Филипчук О.М Византийские подходы XI века к проблеме пленных: ослепление и убийство”, Диалог со временем. Альманах интеллектуальной истории 55 (2016), 330-341. 4.Филипчук О.М «История Украины» и мир представленный летописца: разные истории?, AbImperio 3 (2016), 319-325. 5.Филипчук О.М Харальд Сигурдссон и русско-византийская война 1043 г., Slověne = Словѣне. International Journal of Slavic Studies .3/1 (2014), 193-205. 6.Филипчук О.М Русь и Византия в последние годы правления Василия II, Colloquia Russica 5 (2015), 28-44. 7.Филипчук О.М Забута історія: хрещення Володимира Святого у Vat.gr. 840”, Ruthenica 13 (2016), 137-142. 8.Филипчук О.М Хрещення князя Володимира Святого в Повісті про лагинян”, Ruthenica14 (2017), 34-48. 9.Филипчук О.М Studia Byzantino-Rossica (Чернівці: Книги ХХІ, 2013).
113063	Сич Олександр Іванович	завідувач кафедри, Основне місце роботи	Факультет історії, політології та міжнародних відносин	Диплом доктора наук ДН 001778, виданий 23.12.1994, Атестат професора ПР	41	Цивілізації в історії людства	1.Сич О.І. Цивілізаційні аспекти Першої світової війни // Україна: культурна спадщина, національна свідомість,

				000191, виданий 15.11.2000		державність. вип. 26 - 2015. 2.Сич О. І. До питання про причини та характер подій 1989 року в Східній Європі // Історична панорама: Збірник наукових статей ЧНУ. Спеціальність "Історія". Чернівці: Чернівецький нац. Ун-т, 2016. Вип. 22-23. 3.Сич О. І. Метаморфози одного поняття // Актуальні питання суспільних наук та історії медицини. Українсько-румунський науковий журнал. 2017. № 4. СС. (Index Copernicus Value 2015: 63,17) 4.Сич О. І. Метаморфози поняття «революція» в контексті політичних і соціокультурних трансформацій на межі ХХ - ХХІ ст. // Вісник Черкаського університету. Серія «Історичні науки». № 1. 2017. СС. 21 - 27. 5.Сич О. І. Про причини та умови виникнення європоцентризму // Методологія та філософія історії: актуальні питання дослідження та викладання / Під загал. ред. проф. О.І. Сича. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2017. Ч. І. С. 60-68.
30199	Семенко Віталій Васильович	доцент, Основне місце роботи	Факультет історії, політології та міжнародних відносин	Диплом кандидата наук ДК 036461, виданий 12.10.2006, Атестат доцента 12ДЦ 023980, виданий 09.11.2010	18	Іноземна мова (за професійним спрямуванням. німецька) 1) Семенко В.В. Кайндль, Раймунд Фрідріх. Історія Чернівців від найдавніших часів до сьогодення, присвячена болітньому ювілею правління Його Величності Цісаря Франца Йосифа І, в пам'ять про першу документальну згадку про місто Чернівці 500 років тому [Текст] : Научнопопулярная література / Р.Ф. Кайндль; Пер. з нім. В. Шинкарь, В. Семенко, Післям. О.М. Масан. Чернівці : [б. и.], 2003. 276 с. : 105 іл 2) Семенко В.В. Die Bundesländer Deutschlands Федеральні землі Німеччини: Фахові навчальні тексти німецькою мовою / Укл. В.В.Семенко

– Чернівці: Рута, 2007. 28 с.

3) Семенко В.В. Schule und Ausbildung in Deutschland Школа та освіта в Німеччині: Фахові навчальні тексти німецькою мовою / Укл. В.В.Семенко – Чернівці: Рута, 2007. – 18 с.

4) Европейський Союз: вчора, сьогодні, завтра Die Europäische Union: gestern, heute, morgen / Авт.-укл.: Макар Ю.І., Бурдяк В.І., Івасютин Т.Д., Семенко В.В. Навчальний посібник. Чернівці: Рута, 2008. 224 с.

5) Семенко В.В. Німецька мова у сфері державного управління: Deutsch auf dem Gebiet der öffentlichen Verwaltung [Текст]: фахові навчальні тексти німецькою мовою для магістрів спеціальності Державна служба / Укл. В.В.Семенко – Чернівці: Рута, 2009. – 48 с.

6) Семенко В.В. Австрія: результати виборів до Європарламенту 2014 року // Історико-політичні проблеми сучасного світу: Збірник наукових статей. Чернівці: Чернівецький національний університет, 2016. Т. 33-34. С. 170-178

7) Семенко В.В. Успіх правопопулістської Австрійської партії свободи (АПС) на місцевих виборах 2015 р // Історико-політичні проблеми сучасного світу: Збірник наукових статей. Чернівці: Чернівецький національний університет, 2017. Т. 35-36. С. 295-304

8) Семенко В.В. Проєвропейський обранець на президентських виборах в Австрії (2016) // Історико-політичні

						<p>проблеми сучасного світу: Збірник наукових статей. Чернівці: Чернівецький національний університет, 2019. Т. 39. С. 147-155</p> <p>Віталій Макар, Юрій Макар, 9)Віталій Семенко, Андрій Стецюк Події 1914-1922 років: їх сенс та історичне значення // Історико-політичні проблеми сучасного світу: Збірник наукових статей. Чернівці: Чернівецький національний університет, 2019. Т. 39. С. 198-220</p> <p>10)Віталій Макар, Юрій Макар, Віталій Семенко, Андрій Стецюк Події 1914-1922 років: їх сенс та історичне значення (Частина 2) // Історико-політичні проблеми сучасного світу: Збірник наукових статей. Чернівці: Чернівецький національний університет, 2019. Т. 40. С. 207-243.</p>	
106845	Лучак Миколайович	доцент, Основне місце роботи	Факультет історії, політології та міжнародних відносин	Диплом кандидата наук ДК 020892, виданий 12.11.2003, Атестат доцента 02ДЦ 012473, виданий 20.04.2006	0	Іноземна мова (за професійним спрямуванням. англійська)	<p>1.LuchakM., LuchakA.-M. Rethinking Public Sphereto Save American Democracy // Медіафорум: аналітика, прогнози, інформаційний менеджмент: збірка наукових праць. Чернівці: Чернівецький національний університет, 2017, Том 5, С. 86-97.</p> <p>2. Luchak-Fokshei A.-M., Luchak M. Internet Language asthestudyobjectofsocial networkingcommunicationdiscursivepragmatics . Hileya. Kyiv, 2018. #133(6). P. 247-251., 3. Mykola Luchak, Anna-Maria Luchak-Fokshei. Moraland Political Crisis of Intersubjectivity in Europe and Ukraine: Implementation of Deliberative Democracy Idea. Медіафорум: аналітика, прогнози, інформаційний менеджмент: зб. наук. праць. – Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2020. – Том 8. – С.</p>

							115-131. Стаж науково-педагогічної роботи - 20 років
85048	Боднарюк Богдан Михайлович	доцент, Основне місце роботи	Факультет історії, політології та міжнародних відносин	Диплом доктора наук ДД 002424, виданий 04.07.2013, Диплом кандидата наук КН 008307, виданий 27.04.1995	24	Духовно-етичні вчення в історії світових цивілізацій	1.Боднарюк Б.М. Джерела з історії християнського чернецтва доби пізньої Античності та раннього Середньовіччя: типологізація, класифікація та аналіз // Питання стародавньої та середньовічної історії, археології й етнології. Вижниця: Черемош, 2016. Т. 2(42). С. 83-123; 2.Боднарюк Б.М. Єритичні рухи та міжконфесійне протистояння на терені Західної Європи: від завершення альбгойських війн до повстання камізарів (1245-1715 рр.) // Наукові праці національного університету імені Івана Огієнка: Історичні науки. Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня Рута», 2017. Т. 27. С. 84-100; 3.Боднарюк Б.М. Бенедиктинська орденська «константа» в західноєвропейському ранньосередньовічному соціумі: проблема витоків та формування // Питання стародавньої та середньовічної історії, археології й етнології. Вижниця: Черемош, 2017. Т. 1(43). С. 90-119; 4.Боднарюк Б.М. Апокаліптика і мілленаризм в епоху Реформації: «втеча з Вавілону» мюнстерських радикальних анабаптистів та її наслідки (I) // Питання стародавньої та середньовічної історії, археології й етнології. Чернівці: Чернів. нац. ун-т, 2017. Т. 2(44). С. 21-36. 5.Боднарюк Б.М. Харизма пустелі. Витоки, становлення, духовно-аскетична і місіонерська практика християнського чернецтва III–XI ст. Чернівці: Прут, 2012. 981 с.; 6.Боднарюк Б.М. Релігійні системи Стародавньої

						Месопотамії (I) // Питання стародавньої та середньовічної історії, археології й етнології. Чернівці: Прут, 2014. Т. 1(37). С. 56-80 (у співавт. з Яновським Я.	
64253	Кожолянко Олена Віталіївна	доцент, Основне місце роботи	Факультет історії, політології та міжнародних відносин	Диплом магістра, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, рік закінчення: 2001, спеціальність: 010103 Всесвітня історія, Диплом кандидата наук ДК 034695, виданий 08.06.2006, Атестат доцента 12ДЦ 023681, виданий 09.11.2010	17	Методика викладання фахових дисциплін у вищій школі	1.Кожолянко О.В. Музична культура Стародавнього Єгипту // Питання стародавньої та середньовічної історії, археології й етнології. Вижниця: Черемош, 2017. Т. 1(43). С. 22-50. 2.Кожолянко О.В. Весільні головні убори та обряди, пов'язані з ними, на Буковині // Питання стародавньої та середньовічної історії, археології й етнології. Чернівці, 2009. Т. 1(27). С. 167-180; 3.Кожолянко О.В. Роль та місце весільних чинів у традиційному буковинському весіллі (на прикладі української обрядовості) // Питання стародавньої та середньовічної історії, археології й етнології. Чернівці: Чернів. нац. ун-т, 2017. Т. 2(44). С. 244-257; 4.Кожолянко О.В. Елементи дохристиянських вірувань у традиційній весільній обрядовості українців Буковини (на прикладі коровайного обряду) // Питання стародавньої та середньовічної історії, археології й етнології. Чернівці: Чернів. нац. ун-т, 2018. Т. 1(45). С. 300-312; 5.Сертифікат про проходження навчального курсу «Інтерактивне навчання» на національній онлайн платформі з цифрової грамотності від 28 вересня 2020 6. Сертифікат про онлайн стажування на платформі Prometheus На тему: «Критичне мислення для освітян» (30 год). Від 07.04.2020.

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Програмні результати навчання ОП	ПРН відповідає результату навчання, визначеному стандартом вищої освіти (або охоплює його)	Обов'язкові освітні компоненти, що забезпечують ПРН	Методи навчання	Форми та методи оцінювання
<p><i>ПРН 3. Розробляти й реалізувати історичні та міждисциплінарні проекти з урахуванням сучасних методологічних підходів</i></p>	☒	<p>Духовно-етичні вчення в історії світових цивілізацій</p>	<p>Моделювання, навчальні проекти, розробка опорних схем, складання порівняльних таблиць, робота з джерелами та літературою, робота з різними видами електронних ресурсів.</p>	<p>Виконання проектів (наскрізні проекти; індивідуальні та командні проекти; дослідницько-творчі та ін.).</p>
		<p>Охорона та збереження культурної спадщини в Україні: проблеми та перспективи</p>	<p>Інструктаж, пояснення, виконання практичних завдань, робота з різними видами електронних ресурсів, дослідницькі проекти.</p>	<p>Виконання проектів (наскрізні проекти; індивідуальні та командні проекти; дослідницько-творчі та ін.), написання наукових текстів, написання науково-популярних текстів, самооцінка і самоаналіз</p>
		<p>Європейська грантова система підтримки наукових досліджень та академічних обмінів</p>	<p>Моделювання, навчальні проекти, розробка опорних схем, складання порівняльних таблиць, робота з джерелами та літературою, робота з різними видами електронних ресурсів.</p>	<p>Виконання проектів (наскрізні проекти; індивідуальні та командні проекти; дослідницько-творчі та ін.).</p>
<p><i>ПРН 1. Аналізувати теоретичні та методологічні проблеми сучасної історичної науки, критично оцінювати стан проблеми та результати останніх досліджень.</i></p>	☒	<p>Методика викладання фахових дисциплін у вищій школі</p>	<p>Робота з літературою, спостереження, складання опорних нотаток, робота з різними видами електронних ресурсів.</p>	<p>Експрес-опитування, контрольна робота, усне опитування, написання есе</p>
		<p>Цивілізації в історії людства</p>	<p>Робота з літературою, спостереження, складання опорних нотаток, робота з різними видами електронних ресурсів</p>	<p>Експрес-опитування, контрольна робота, усне опитування, написання есе</p>
		<p>Проблеми сучасної української історіографії на зламі ХХ-ХХІ ст</p>	<p>Моделювання, навчальні проекти, розробка опорних схем, складання порівняльних таблиць, робота з джерелами та літературою, робота з різними видами електронних ресурсів.</p>	<p>Виконання проектів (наскрізні проекти; індивідуальні та командні проекти; дослідницько-творчі та ін.).</p>
		<p>Міфотворчість у вітчизняній історичній науці</p>	<p>Робота з літературою, спостереження, складання опорних нотаток, робота з різними видами електронних ресурсів.</p>	<p>Експрес-опитування, контрольна робота, усне опитування</p>
		<p>Основи наукових досліджень</p>	<p>Пояснення, інструктаж, виконання практичних завдань, робота з літературою, навчальні проекти, робота з різними видами електронних ресурсів</p>	<p>Написання есе, виконання творчих завдань, виконання дослідницьких проектів, написання рецензій, написання анотацій.</p>
		<p>Духовно-етичні вчення в історії світових цивілізацій</p>	<p>Робота з літературою, спостереження, складання опорних нотаток, робота з</p>	<p>Експрес-опитування, контрольна робота, усне опитування, написання есе</p>

			різними видами електронних ресурсів.	
		Дискусійні питання в сучасній історичній науковій парадигмі	Робота з літературою, спостереження, складання опорних нотаток, робота з різними видами електронних ресурсів.	Експрес-опитування, контрольна робота, усне опитування, написання есе
<p><i>ПРН 2.</i> Здійснювати рецензування, коментування, аотації наукових, науково-популярних, освітніх та публіцистичних текстів, які стосуються питань історії та археології</p>	☒	Іноземна мова (за професійним спрямуванням. англійська)	Пояснення, інструктаж, виконання практичних завдань, робота з літературою, навчальні проекти, робота з різними видами електронних ресурсів.	Написання есе, виконання творчих завдань, виконання дослідницьких проектів, написання рецензій, написання аотацій
		Іноземна мова (за професійним спрямуванням. німецька)	Робота з літературою, спостереження, складання опорних нотаток, робота з різними видами електронних ресурсів.	Експрес-опитування, контрольна робота, усне опитування, написання есе
		Цивілізації в історії людства	Лекція, пояснення, розповідь, презентація, виконання практичних завдань, розробка опорних схем	експрес-опитування, усне опитування, написання есе, виконання творчих завдань
		Проблеми сучасної української історіографії на зламі ХХ-ХХІ ст	Робота з літературою, пояснення, спостереження, складання опорних нотаток, навчальне моделювання, практична робота, розробка опорних схем.	Написання есе, виконання творчих завдань, виконання дослідницьких проектів, написання наукових текстів, написання науково-популярних текстів, самооцінка і самоаналіз
		Міфотворчість у вітчизняній історичній науці	Пояснення, інструктаж, виконання практичних завдань, робота з літературою, навчальні проекти, робота з різними видами електронних ресурсів.	Написання есе, виконання творчих завдань, виконання дослідницьких проектів, написання рецензій, написання аотацій.
		Основи наукових досліджень	Моделювання, навчальні проекти, розробка опорних схем, складання порівняльних таблиць, робота з джерелами та літературою, робота з різними видами електронних ресурсів	Виконання проектів (наскрізні проекти; індивідуальні та командні проекти; дослідницько-творчі та ін.).
		Сучасні методи роботи з історичними джерелами	Пояснення, інструктаж, виконання практичних завдань, робота з літературою, навчальні проекти, робота з різними видами електронних ресурсів.	Написання есе, виконання творчих завдань, виконання дослідницьких проектів, написання рецензій, написання аотацій.
		Інтерактивні й цифрові технології в історичних дослідженнях та викладанні історії	Пояснення, інструктаж, виконання практичних завдань, робота з літературою, навчальні проекти, робота з різними видами електронних ресурсів.	Написання есе, виконання творчих завдань, виконання дослідницьких проектів, написання рецензій, написання аотацій.
		Науково-дослідницька практика	Проблемно-пошуковий, дослідницький, робота з нормативними документами, виконання практичних завдань, робота з літературою, навчальні проекти, робота з різними видами електронних ресурсів	Написання есе, виконання творчих завдань, виконання дослідницьких проектів, написання рецензій, написання аотацій.
	☒			

<p><i>ПРН 9. Здійснювати викладацьку діяльність у закладах вищої освіти на основі сучасних освітніх технологій, а також принципів і практик європейських країн.</i></p>		Педагогіка та психологія вищої школи	Лекція, пояснення, розповідь, презентація, виконання практичних завдань, розробка опорних схем, складання опорних нотаток, робота з різними видами електронних ресурсів.	Модульна контрольна робота, активність на заняттях, експрес-опитування, усне опитування, написання есе, виконання творчих завдань, самооцінка і самоаналіз.
		Методика викладання фахових дисциплін у вищій школі	Лекція, пояснення, розповідь, презентація, виконання практичних завдань, розробка опорних нотаток, робота з різними видами електронних ресурсів.	Модульна контрольна робота, активність на заняттях, експрес-опитування, усне опитування, написання есе, виконання творчих завдань, самооцінка і самоаналіз.
		Іноземна мова (за професійним спрямуванням. англійська)	Лекція, пояснення, розповідь, презентація, виконання практичних завдань, розробка опорних схем, складання опорних нотаток, робота з різними видами електронних ресурсів.	Модульна контрольна робота, активність на заняттях, експрес-опитування, усне опитування, написання есе, виконання творчих завдань, самооцінка і самоаналіз.
		Іноземна мова (за професійним спрямуванням. німецька)	Робота з літературою, пояснення, спостереження, складання опорних нотаток, навчальне моделювання, практична робота, розробка опорних схем.	Написання есе, виконання творчих завдань, виконання дослідницьких проектів, написання наукових текстів, написання науково-популярних текстів, самооцінка і самоаналіз
		Методологія і методика археологічних та польових досліджень	Лекція, пояснення, розповідь, презентація, педагогічні дослідження	Активність на заняттях, експрес-опитування, контрольна робота, самооцінка і самоаналіз.
		Інтерактивні й цифрові технології в історичних дослідженнях та викладанні історії	Робота з джерелами та літературою, складання опорного конспекту, практичне заняття, пояснення, розповідь, командний багаторівневий аналіз одного джерела.	Самооцінка та самоаналіз, виконання дослідницьких проектів.
		Асистентська (педагогічна) практика	Словесний, робота з нормативними документами, методи стимулювання та мотивації (почуття обов'язку і відповідальності)	Усний контроль, самоконтроль, самооцінка, захист індивідуальних звітів, підсумковий контроль
<p><i>ПРН 4. Застосовувати у професійній діяльності в сфері історії та археології сучасні цифрові інструменти і технології для пошуку, збереження і оброблення інформації, у тому числі – для виконання наукових досліджень і реалізації освітніх та інноваційних проектів.</i></p>	☒	Асистентська (педагогічна) практика	Дослідницько-пошукові та практичні методи, робота з підручниками, робота з нормативними документами методи стимулювання і мотивації (почуття обов'язку і відповідальності)	Усний контроль, самоконтроль, самооцінка, захист індивідуальних звітів, підсумковий контроль
		Науково-дослідницька практика	Дослідницько-пошукові та практичні методи, робота з підручниками, робота з нормативними документами, навчальні проекти, робота з різними видами електронних ресурсів.	Виконання дослідницьких проектів, написання наукових текстів, написання науково-популярних текстів, складання бібліографії, Усний і письмовий контроль, самоконтроль
		Педагогіка та психологія вищої школи	Інструктаж, пояснення, виконання практичних завдань, робота з різними видами електронних ресурсів, дослідницькі проекти.	Виконання проектів (наскрізні проекти; індивідуальні та командні проекти; дослідницько-творчі та ін.), написання наукових текстів, написання науково-популярних текстів, самооцінка і самоаналіз

		Методика викладання фахових дисциплін у вищій школі	Моделювання, навчальні проекти, розробка опорних схем, складання порівняльних таблиць, робота з джерелами та літературою, робота з різними видами електронних ресурсів.	Виконання проектів (наскрізні проекти; індивідуальні та командні проекти; дослідницько-творчі та ін.).
		Основи наукових досліджень	Інструктаж, пояснення, виконання практичних завдань, робота з різними видами електронних ресурсів, дослідницькі проекти.	Виконання проектів (наскрізні проекти; індивідуальні та командні проекти; дослідницько-творчі та ін.), написання наукових текстів, написання науково-популярних текстів, самооцінка і самоаналіз
		Методологія і методика археологічних та польових досліджень	Моделювання, навчальні проекти, розробка опорних схем, складання порівняльних таблиць, робота з джерелами та літературою, робота з різними видами електронних ресурсів.	Виконання проектів (наскрізні проекти; індивідуальні та командні проекти; дослідницько-творчі та ін.).
		Сучасні методи роботи з історичними джерелами	Робота з літературою, спостереження, складання опорних нотаток, робота з різними видами електронних ресурсів.	Експрес-опитування, контрольна робота, усне опитування, написання есе
		Європейська грантова система підтримки наукових досліджень та академічних обмінів	Пояснення, інструктаж, виконання практичних завдань, робота з літературою, навчальні проекти, робота з різними видами електронних ресурсів.	Написання есе, виконання творчих завдань, виконання дослідницьких проектів, написання рецензій, написання анотацій.
		Інтерактивні й цифрові технології в історичних дослідженнях та викладанні історії	Моделювання, навчальні проекти, розробка опорних схем, складання порівняльних таблиць, робота з джерелами та літературою, робота з різними видами електронних ресурсів.	Виконання проектів (наскрізні проекти; індивідуальні та командні проекти; дослідницько-творчі та ін.).
<p><i>ПРН 5. Планувати і виконувати наукові дослідження у сфері історії та археології, висувати та перевіряти гіпотези, обирати методи дослідження, аналізувати результати, обґрунтовувати висновки.</i></p>	☒	Сучасні методи роботи з історичними джерелами	Робота з літературою, пояснення, спостереження, складання опорних нотаток, навчальне моделювання, практична робота, розробка опорних схем.	Написання есе, виконання творчих завдань, виконання дослідницьких проектів, написання наукових текстів, написання науково-популярних текстів, самооцінка і самоаналіз.
		Європейська грантова система підтримки наукових досліджень та академічних обмінів	Робота з літературою, пояснення, спостереження, складання опорних нотаток, навчальне моделювання, практична робота, розробка опорних схем.	Написання есе, виконання творчих завдань, виконання дослідницьких проектів, написання наукових текстів, написання науково-популярних текстів, самооцінка і самоаналіз.
		Методологія і методика археологічних та польових досліджень	Робота з літературою, пояснення, спостереження, складання опорних нотаток, навчальне моделювання, практична робота, розробка опорних схем.	Написання есе, виконання творчих завдань, виконання дослідницьких проектів, написання наукових текстів, написання науково-популярних текстів, самооцінка і самоаналіз
		Дискусійні питання в сучасній історичній науковій парадигмі	Робота з літературою, пояснення, спостереження, складання опорних нотаток, навчальне моделювання, практична робота, розробка опорних схем.	Написання есе, виконання творчих завдань, виконання дослідницьких проектів, написання наукових текстів, написання науково-популярних текстів, самооцінка і самоаналіз.

		Основи наукових досліджень	Робота з літературою, пояснення, спостереження, складання опорних нотаток, навчальне моделювання, практична робота, розробка опорних схем.	Написання есе, виконання творчих завдань, виконання дослідницьких проєктів, написання наукових текстів, написання науково-популярних текстів, самооцінка і самоаналіз.
		Науково-дослідницька практика	Робота з літературою, пояснення, спостереження, складання опорних нотаток, навчальне моделювання, практична робота, розробка опорних схем.	Виконання дослідницьких проєктів, написання наукових текстів, написання науково-популярних текстів, самооцінка і самоаналіз.
		Міфотворчість у вітчизняній історичній науці	Робота з літературою, пояснення, спостереження, складання опорних нотаток, навчальне моделювання, практична робота, розробка опорних схем.	Написання есе, виконання творчих завдань, виконання дослідницьких проєктів, написання наукових текстів, написання науково-популярних текстів, самооцінка і самоаналіз
		Проблеми сучасної української історіографії на зламі ХХ-ХХІ ст	Лекція, пояснення, розповідь, презентація, виконання практичних завдань, розробка опорних схем, складання опорних нотаток, робота з різними видами електронних ресурсів	Модульна контрольна робота, активність на заняттях, експрес-опитування, усне опитування, написання есе, виконання творчих завдань, самооцінка і самоаналіз.
		Цивілізації в історії людства	Лекція, пояснення, розповідь, презентація, педагогічні дослідження	Активність на заняттях, експрес-опитування, контрольна робота, самооцінка і самоаналіз
<i>ПРН 6. Здійснювати експертизу пам'яток історії, археології та культури з метою їхньої охорони та можливого подальшого використання.</i>	☐	Методологія і методика археологічних та польових досліджень	Екскурсія, пояснення, інструктаж, робота з джерелами та літературою.	Експрес-опитування, усне опитування, виконання дослідницьких проєктів.
		Охорона та збереження культурної спадщини в Україні: проблеми та перспективи	Екскурсія, пояснення, інструктаж, робота з джерелами та літературою.	Експрес-опитування, усне опитування, виконання дослідницьких проєктів, написання науково-популярних текстів
<i>ПРН 7. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з питань історії та/або археології до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.</i>	☒	Іноземна мова (за професійним спрямуванням. англійська)	Робота з джерелами та літературою, практичне заняття, пояснення, розповідь, командний багаторівневий аналіз одного джерела	Самооцінка та самоаналіз, виконання дослідницьких проєктів
		Методика викладання фахових дисциплін у вищій школі	Лекція, пояснення, розповідь, презентація, педагогічні дослідження	Активність на заняттях, експрес-опитування, контрольна робота, самооцінка і самоаналіз
		Педагогіка та психологія вищої школи	Лекція, пояснення, розповідь, презентація, педагогічні дослідження	Активність на заняттях, експрес-опитування, контрольна робота, самооцінка і самоаналіз.
		Іноземна мова (за професійним спрямуванням. німецька)	Пояснення, інструктаж, виконання практичних завдань, робота з літературою, навчальні проєкти, робота з різними видами електронних ресурсів	Написання есе, виконання творчих завдань, виконання дослідницьких проєктів, написання рецензій, написання анотацій.
		Цивілізації в історії людства	Лекція, пояснення, розповідь, презентація, виконання практичних завдань, розробка опорних схем, складання опорних нотаток, робота з різними	Модульна контрольна робота, активність на заняттях, експрес-опитування, усне опитування, написання есе, виконання творчих завдань,

			видами електронних ресурсів.	самооцінка і самоаналіз.
		Духовно-етичні вчення в історії світових цивілізацій	Лекція, пояснення, розповідь, презентація, педагогічні дослідження	Активність на заняттях, експрес-опитування, контрольна робота, самооцінка і самоаналіз.
		Дискусійні питання в сучасній історичній науковій парадигмі	Лекція, пояснення, розповідь, презентація, педагогічні дослідження	Активність на заняттях, експрес-опитування, контрольна робота, самооцінка і самоаналіз.
		Асистентська (педагогічна) практика	Проблемно-пошуковий, дослідницький, робота з нормативними документами, робота з підручниками	Усний і письмовий контроль, самоконтроль, індивідуальний звіт
		Міфотворчість у вітчизняній історичній науці	Лекція, пояснення, розповідь, презентація, педагогічні дослідження	Активність на заняттях, експрес-опитування, контрольна робота, самооцінка і самоаналіз
<p><i>ПРН 8. Розширювати актуалізовану джерельну базу за рахунок введення до наукового обігу архівних джерел, опрацювання фондів музеїв, участі у наукових й археологічних експедиціях тощо.</i></p>	☒	Основи наукових досліджень	виконання практичних завдань, робота з різними видами електронних ресурсів, дослідницькі проекти	написання наукових текстів, написання науково-популярних текстів, самооцінка і самоаналіз
		Охорона та збереження культурної спадщини в Україні: проблеми та перспективи	Лекція, пояснення, розповідь, презентація, педагогічні дослідження	Активність на заняттях, експрес-опитування, контрольна робота, самооцінка і самоаналіз.
		Сучасні методи роботи з історичними джерелами	Робота з джерелами та літературою, екскурсія, практичне заняття, пояснення, розповідь, командний багаторівневий аналіз одного джерела.	Самооцінка та самоаналіз, виконання дослідницьких проектів.
		Науково-дослідницька практика	Робота з джерелами та літературою, екскурсія, практичне заняття, пояснення, розповідь, командний багаторівневий аналіз одного джерела	Виконання дослідницьких проектів, написання наукових текстів, складання бібліографії, самооцінка та самоаналіз, виконання дослідницьких проектів, захист індивідуальних звітів, підсумковий контроль